

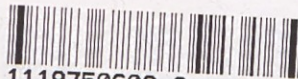

SREČNO

Celje - skladišče

D-Per

539/1975

1119750609,9

COBISS o

GLASILO
OZD ZASAVSKI PREGOVNIKI
TRBOVLJE

LETO XI.
SEPTEMBER 1975

ŠTEV. 9

Perspektive REK Zasavje

V maju letos so bila uspešno končana več kot enoletna prizadevanja za združitev Zasavskih premogovnikov in Termoelektrarne Trbovlje. Čeprav nismo še uradno priznani kot REK Zasavje, pa je vendar naša samoupravna in družbenopolitična organiziranost že skupna, pa tudi strokovne službe počasi a vendar vztrajno dobivajo značaj dejavnosti in pomembnosti za celotno delovno organizacijo.

O značaju in pomembnosti te združitve je bilo že precej napisanega, tako v izhodišču družbenopolitičnih organizacij, kot tudi v gradivu, ki ga je pred samim glasovanjem o združitvi, prejel vsak član obeh delovnih organizacij. Pa vendar kaže, da tudi o tem teče nekoliko besed. Predvsem, zakaj v zadnjem obdobju takšna aktivnost v integracijskih procesih, ne samo pri nas, ampak v vseh panogah gospodarstva pa tudi negospodarstva? Osnovni vzrok je v naši usmerjenosti, naj zamenja državo na področju družbenoekonomskih odnosov neposredno odločanje tistih, ki predstavljajo združeno delo v svojih najrazličnejših oblikah. To tudi pomeni, da ni mogoča zamenjava določenih pristojnosti med državo in združenim delom v ozkem območju majhnih delovnih organizacij ali celo temeljnih organizacij združenega dela. To dejstvo zahteva nujnost prevzemanja čim širših pristojnosti v zelo širokem povezovanju ter

urejanju odnosov z dogovarjanjem in sporazumevanjem.

Ena glavnih nalog pri izvedeni integraciji je vsekakor ureditev poslovanja na ravni delovne organizacije na vseh področjih, ki jih določa samoupravni sporazum. To pomeni, tudi ureditev odnosov med skupnimi službami in TOZD, urejevanje problemov pristojnosti na vseh ravneh ter zasledovanje čim racionalnejšega poslovanja tako v TOZD kot tudi v okviru delovne organizacije.

Seveda pa je to le reševanje organizacijskih problemov v okviru delovne organizacije. Mno-

go pomembnejše je reševanje vsebinskih problemov. Med najvažnejšimi je projektiranje nadaljnega razvoja. Prav gotovo je usmeritev nadaljnega razvoja pomembna tudi v smislu aktiviranja vseh zaposlenih. Predvsem za mlajše delavce predstavlja perspektivo nadaljnega zaposlovanja, možnost zadovoljevanja lastnih ambicij in želja. To je tudi pomembno za aktivno sodelovanje vseh zaposlenih pri načrtovanju nadaljnega razvoja.

Vsekakor sta proizvodnja premoga in električna energija med seboj najtesneje povezana.

Prvi delavski svet združenega podjetja rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, fotografiran leta 1951, pred upravno zgradbo rudnika.

Proizvodnja premoga oskrbuje v celoti potrebe Termoelektrarne Trbovlje in delno toplotarne Ljubljana. Sedaj znane zaloge premoga, ki so ocenjene zelo strogo in brez dopuščanja možnosti določenih sprememb v njih kategorizaciji, dajejo možnost za 25—30 letno obratovanje elektroenergetskih kapacitet, ki se sedaj oskrbujejo s premogom iz Zasavja. Pri tem seveda ne upoštevamo možnosti preusmeritve določenih količin premoga, ki jih sedaj uporablja široka poraba in industrija, za proizvodnjo električne energije. Nadaljnje raziskave bodo dale odgovor na zaloge premoga, ki so evidentirane na temelju geoloških profilov, na podlagi katerih lahko predvidevamo bistveno daljšo življenjsko dobo, kot je sedaj ugotovljeno. Glede na potrebe po električni energiji in sedanji stopnji razvoja proizvodnje električne energije na eni strani in določeno stopnjo padanja potreb po premogu v industriji in široki porabi, moramo računati s tem, da bo plasma premoga razen za proizvodnjo električne energije, postal problematičen. Iz teh razlogov je nujno povečati uporabo premoga sedanjih Zasavskih premogovnikov za proizvodnjo električne in toplotne energije. S tem v zvezi postaja vsekakor nujna za projektiranje novih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije (150 MW) v Trbovljah in nudenje dodatnih količin premoga za razširitev toplotarne Ljubljana. Ta koncept razvoja ni še toliko navzoč v javnosti, niti ni še dana kakršnakoli merodajna in argumentirana ocena o možnosti sprejema takšne zamisli v zvezi z nadaljnjim razvojem. Če bo ostala usmeritev na uporabo domačih virov energije, potem je jasno, da je ta razvojna možnost realna tudi spričo sprejete zasnove srednjeročnega načrta razvoja SR Slovenije.

Sedanje stanje v razvoju proizvodnje premoga nam narekuje pospešeni tempo modernizacije, s katero smo v določeni meri v zaostanku.

Sredstva, predvidena pred dvema letoma z aneksom za rudarsko gradbena dela in opremo, še zdaleč ne zadoščajo. Ponojni aneks (dodatek), za podražitve je sicer predložen, vendar pa nastaja vprašanje ali bodo sredstva energetike, bančna in lastna finančna sredstva, zadostovala za popolno izvedbo vseh predvidenih vlaganj po programu modernizacije, glede na nadaljnje predvidene podražitve. Vsekakor pa je izvajanje programa modernizacije nujno, pa čeprav bi se morali odpovedati angažiranju sredstev na kakšnem drugem področju.

Drugo vprašanje, ki je na področju proizvodnje premoga zelo pomembno, je vprašanje raziskav. Dolgoročno programiranje razvoja je neločljivo povezano s podrobnejšim poznavanjem celotnega premogovnega nahajališča. To poznavanje mora dati usmeritev k nadaljnjemu projektiranju in programiranju proizvodnje. Aktivnost v pogledu raziskav bo morala biti v nadaljnjem obdobju bistveno večja, kot je bila doslej.

V tesni povezavi s proizvodnjo premoga je proizvodnja električne energije. Od celotne količine proizvedenega premoga ga porabi TE Trbovlje ca. 50 %. Seveda je poraba kljub letnim načrtom Elektrogospodarstva Slovenije, imenovanim tudi elektroenergetska bilanca, lahko tudi večja ali manjša in je odvisna v veliki meri od hidroloških razmer. Termoelektrarna Trbovlje, ki obratuje deloma s staro termoelektrarno — TE I ter z novo — TE II, gradi tudi plinsko elektrarno, ki naj bi bila v letošnjem letu že sposobna proizvajati električno energijo. Tako naj bi imela celotna TOZD TET kmalu skupno instaliranih zmogljivosti ca. 240 MW, vendar za obratovanje sposobnih ca. 105—110 MW v TET II, ca. 60 MW v plinski in ca. 25 MW v TE I, torej skupno 195 MW.

Pomembna gradnja pri novi termoelektrarni je izgradnja 360 m visokega dimnika, ki naj v bodoče prepreči zastrupljanje ozračja in povzročanje škode v

gozdovih in na poljih na območju Zasavja. Tudi ta dimnik naj bi bil zgrajen v letošnjem letu. Dimnik je projektiran za proizvodnjo električne energije v sedanji TE II in za novo zmogljivost ca. 150 MW. Iz teh razlogov bodo nujno potrebna vztrajna prizadevanja za uresničitev izgradnje novih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije, ki naj sedanjo izgradnjo dimnika tudi opraviči.

Tako v proizvodnji premoga, kakor tudi v proizvodnji električne energije, se pojavljajo odpadne snovi. Ne le zaradi geografske konfiguracije zasavskega področja, ki daje pičle možnosti za odlaganje takšnega odpadlega materiala, ampak tudi zaradi večje gospodarnosti celotnega tehnološkega postopka in večjega izkoristka v tem procesu je nujno, da s pospešnimi študijami in zadovoljivimi projekti dosežemo na tem področju ustrezen napredek. S tem, prvič, uredimo vprašanje odlaganja sedaj imenovanih industrijskih odpadkov in drugič, izboljšamo gospodarnost celotnega procesa, proizvodnje in izkoristka vseh snovi, ki so vsebovane v premogu, kot osnovnem viru za proizvodnjo električne energije v REK Zasavje.

Opisana problematika in nje- no razreševanje v proizvodnji premoga in električne energije, je seveda le predlog za okvirno usmeritev, ki naj bi bila vodilo za podvzemanje potrebnih akcij in prilagovanje organizacije za doseganje čim večje učinkovitosti na tem področju.

V letošnji drugi številki glasila Srečno, sem že izrazil nekaj misli o nadaljnjem razvoju TOZD RGD. Že napisano želim dopolniti še z nekaterimi mnenji. V prvi vrsti menim, da moramo iskati v TOZD izven proizvodnje premoga in električne energije določene dejavnosti, ki naj dopolnjujejo ti dve. Seveda je ob tem nemogoče ostati povezan v zaprtem obsegu in ga je nujno že ob majhnih ambicijah razširjati in iskati možnosti nadaljnjega razvoja tudi izven obsega delovne organizacije.

RGD je pravzaprav nastajal z izključnim angažiranjem izven delovne organizacije. Šele pred nekaj leti smo dosegli skupni dogovor, po katerem je RGD prevzel tudi rudarska dela v okviru ZPT in naj bi z njimi v takšni obliki nadaljevali tudi v REK Zasavje. Sedanje število zaposlenih v RGD, od katerih je več kot 30 % zaposlenih na gradbiščih v Švici in Nemčiji, ne daje povsem pravega pregleda o celotnem rezultatu poslovanja te TOZD. Seveda pa pri tej oceni ne gre prezreti določenih težav, ki so v tej TOZD prisotne. Menim, da je nujna koncentracija vseh proizvodnih sredstev (oprema) na enem mestu in da je nujna koncentracija kadrov, ki se specializirajo za rudarska gradbena dela. Tako po prvi kot po drugi zahtevi, za doseganje boljših rezultatov RGD ni ustrezno usposobljen. Seveda pa so pri tem bistvene važnosti tudi finančne možnosti, ki so na razpolago za doseganje ustrezne opremljenosti z osnovnimi sredstvi pa tudi s kadri. Torej je ena izmed osnovnih usmeritev razvoja RGD, utrditev zadovoljive kadrovske strukture, odgovarjajoča opremljenost za doseganje zadovoljive produktivnosti in ne nazadnje krepitev obratnih sredstev za doseganje večje poslovne sposobnosti. Pri tem ne moremo tudi mimo tržnih razmer, ki pogojujejo večjo ali manjšo angažiranost za izvajanje storitev, ki jih opravlja RGD.

Ob predvidevanjih, ki so za posamezne TOZD zelo pomembne, ne moremo mimo TOZD Elektrostrojne delavnice, kakor tudi ne TOZD Avtoprevoz »Zasavje«. Obe TOZD opravljata večji del storitev za potrebe delovne organizacije, vendar pa je del zmogljivosti namenjen tudi za naročnike izven delovne organizacije. Vsekakor gre pri TOZD ESD za usmeritev v modernizacijo opreme in tehnologije lastne proizvodnje, pri avtoprevozu »Zasavje« pa za stalno obnavljanje prevoznih zmogljivosti in iskanje optimalne velikosti glede na razpoložljiva prevozna sredstva, kad-

rovsko zasedbo, prostorske možnosti ter konkurenčno sposobnost, ki je v tej dejavnosti kar precejšnja.

TOZD proizvodnja gradbenega materiala GRAMAT se je razvijala vseskozi na temelju potreb, ki so izhajale iz proizvodnje premoga. Glede na zadovoljive zaloge kakovostne glinje za proizvodnjo opečnih izdelkov, kot tudi dolomita za proizvodnjo vseh vrst dolomitnega drobljenca, je tudi ta TOZD dosegla določen razvoj. Na področju proizvodnje dolomitnega drobljenca je potrebno utrditi metodo pridobivanja v kamnolomu, na področju proizvodnje opečnih izdelkov pa izpolnitev tehnološkega procesa, od proizvodnje surovih opečnih izdelkov, ki ga dobimo iz peči. Ta program modernizacije je sedaj v teku in bo omogočil večjo in kakovostnejšo proizvodnjo. Seveda pa ne more TOZD GRAMAT ostati le pri tej proizvodnji. Iskanje novih proizvodov, predvsem tistih z višjo stopnjo obdelave, bo moralo nujno postati usmeritev, ki naj pomeni večjo akumulativnost in tudi boljšo kadrovske zasedbo.

V okviru TOZD ESD ne smemo pozabiti na nadaljnjo tiplifi-

kacijo, ki zajema precejšen del ogrevanja v Trbovljah pa tudi TOZD Hrastnik dobiva toplifikacija vedno večji razmah. Nujno je, da se kot delovna organizacija vključujemo v skupna prizadevanja na tem področju v revirjih, posebno še sedaj, ko moramo v kombinatu to področje skupno načrtovati.

V tem orisu predvidevanj in določenih nalog, ki naj bodo zajete v nadaljnjem razvoju, ni zajeto vse, kar predstavlja dejavnost v celotni delovni organizaciji. Tu manjka opis in določena usmeritev Rudarskega šolskega centra. Ker je to vprašanje povezano tudi s celotnim izvajanjem kadrovske politike v delovni organizaciji, menim, da bi kazalo to problematiko vključevati pri obravnavanju področja razvoja kadrovske politike. Ko sedaj dokončujemo razvojne programe v TOZD in delovne organizacije, ne gre zanemariti vseh možnosti, ki se kažejo na področju razvoja, pa naj so to možnosti na področju storitev umskih zmogljivosti, ki se združujejo ali pa na področju proizvodnih zmogljivosti, ki so že ali ki naj bi bile še projektirane.

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

Program proslave 25-letnice samoupravljanja in 30-letnice osvoboditve

Po sklepu DS delovne organizacije, bo praznovala vsa naša delovna skupnost REK Zasavje, v nedeljo, 28. septembra 1975, 25-letnico samoupravljanja in 30-letnico osvoboditve. Proslava bo potekala v foyerju delavskega doma v Trbovljah.

Proslava je namenjena vsem članom naše delovne skupnosti, udeležili pa se je bodo tudi gostje, javni politični in kulturni delavci, med njimi člani prvih DS in UO vseh treh rudnikov in TET.

V nedeljo, 28. 9. 1975, bo ob 9.30 slavnostno zasedanje DS

delovne organizacije v sejni sobi skupnih služb. Predsednik delavskega sveta Franc Romih bo orisal v svojem govoru zgodovino pričetkov samoupravljanja v naši delovni organizaciji in nadaljnje perspektive družbenoekonomskih odnosov v REK Zasavje.

— do 10. ure prispejo člani delovne skupnosti v povorki iz TOZD do skupnega zbornega mesta, pri rudniškem gasilskem domu v Trbovljah. To velja tudi za udeležence iz Hrastnika in Zagorja, ki bodo prispeli z avtobusi, tu bosta igrali rudarska godba Hrastnik in delavski pihalni orkester Zagorje,

— ob 10,30 pričetek povorke z obema godbama, zastavonoše vseh TOZD in vsemi člani delovne skupnosti; povorka bo šla po glavni cesti, preko Trga revolucije, po ulici 1. junija do delavskega doma,

— ob 11. uri pričetek proslave v foyerju delavskega doma. Uvodni govor bo imel Ivan Vovk, predsednik izvršnega odbora KOSIRE, nato bo govoril slavnostni govornik, sledil pa bo kulturni program v katerem bodo sodelovali:

— iz Hrastnika: moški pevski zbor Svoboda I,

— iz Trbovelj: moški pevski zbor Zarja, mešani pevski zbor Slavček, mešani pevski zbor Svoboda II, delavska godba Trbovlje in recitatorji Svobode-Center,

— iz Zagorja: moški pevski zbor Loški glas,

— vmes bodo podeljene plakete samoupravljalca nekaterim bivšim in sedanjim predsednikom DS,

— po končani proslavi bo tovariško srečanje za vse člane delovne skupnosti REK Zasavje,

v neposredni okolici delavskega doma in na tržnem prostoru. Srečanje naj bi trajalo do približno 16. ure.

Na tovariškem srečanju bosta igrali delavska godba iz Hrastnika in delavska godba iz Trbovelj.

Proslavo bo izpeljal posebni organizacijski odbor, ki je pritegnil k sodelovanju tudi številne druge člane delovne skupnosti za posamezna področja dela.

Po sklepu DS dobi vsak tisti član delovne skupnosti, ki se bo udeležil proslave prehrambeni bon za vrednost 30,00 din, ki ga lahko vnovči le na tovariškem srečanju.

Vabimo vse člane delovne skupnosti REK Zasavje in druge občane Zasavja, da se zanesljivo udeležijo naše proslave ob 25-letnici samoupravljanja in 30-letnici osvoboditve.

Iz začetkov delavskega samoupravljanja v letu 1950

V TRBOVLJAH

Dne 26. januarja 1950 je bila v dvorani takratne rudniške restavracije (na njenem mestu stoji sedaj hotel Rudar na Trgu revolucije), ustanovna skupščina delavskega sveta rudnika Trbovlje. Delegate za to zborovanje so izvolili posamezni obratni kolektivi na svojih množičnih sestankih. Celotno organizacijo predpriprav in izvolitev je imela takrat na skrbi sindikalna podružnica rudarjev v Trbovljah.

Udeležba na tej ustanovni skupščini delavskega sveta je bila zelo številna. Že takrat so ugotovili, da so obratni kolektivi izvolili iz svojih vrst najboljše delegate v DS.

Skupščino je začel predsednik sindikalne podružnice rudarjev Trbovlje Filip Žibret. Ta je le-

po orisal delo in pomen DS. V počastitev ustanovne skupščine prvega »sindikalnega« delavskega sveta so sprejeli sklep, da bodo na nedeljo 29. januarja 1950, zainteresirali za delo vse člane kolektiva. Sindikalni odbor je napovedal za nedeljo, 29. januarja tekmovanje zahodnemu obratu, in sicer, kateri obrat bo za nedeljsko delo pridobil več ljudi za delo v jami, kateri obrat bo 29. januarja nakopal več premoga in kateri obrat bo dosegel večjo storilnost na moža.

Sekretar takratnega rudniškega komiteja KP Polde Petrič, je imel ob tej priliki zelo pomemben govor. Kandidatna lista, ki jo je predlagala komisija je bila sprejeta. Predlagali so 43 tovarišev, med njimi so bili večkratni udarniki. Za predsednika je bil izvoljen Polde Petrič.

Na koncu je govoril še delegat centralne uprave enotnih sindikatov Jugoslavije.

Delavski svet pri rudniku Trbovlje je bil eden prvih delavskih svetov v Sloveniji in med prvimi v Jugoslaviji.

DELAVSKI SVET IZVOLJEN V AVGUSTU 1950

Dne 29. avgusta 1950 so si trboveljski rudarji izvolili delavski svet na temelju zveznega zakona o volitvah delavskih svetov, ki je bil objavljen 27. junija 1950. Volišča so bila tokrat lepo okrašena in do 15. ure je že volilo na vseh obratih 98 % vseh volilnih upravičencev: nekateri obrati so volitve končali že ob 8. uri zjutraj. V počastitev volitev v delavske svete po zakonu, je bila dva dni prej v delavskem domu slovesna akademija s kulturnim programom. Refe-

rat o pomenu volitev in o pomenu tega zgodovinskega dne, je imel Jože Bregar, predsednik rudarske podružnice sindikata. Tudi s tekmovanjem so pričeli takrat. Trboveljski rudarji so napovedali tekmovanje rudarjem v Hrastniku in Zagorju.

V delavski svet je bilo izvoljenih 91 najboljših delavcev, med njimi 9 udarnikov. Novozvoljeni DS se je sestel prvič 1. septembra 1950. Tokrat je izvolil za svojega predsednika Matijo Dornika ter upravni odbor ter sklenil, da bo slovesna primopredaja rudnika 3. septembra 1950.

PREVZEM RUDNIKA PO DELAVSKEM SVETU

V nedeljo, 3. septembra 1950, je bil zgodovinski dan trboveljskih rudarjev. Trbovlje so bile ta dan zelo praznične. Dvorišče pred upravno zgradbo rudnika Trbovlje (sedanjo zgradbo SS ZPT), je bilo slavnostno okrašeno z zastavami, zelenjem in cvetjem ter slikami naših voditeljev. Že na predvečer je bil pred upravnim poslopjem rudnika slavnostni koncert delavske godbe, na nedeljo, 3. septembra zjutraj pa je delavska godba igrala budnico po delavskih kolonijah. Točno ob 9. uri dopoldan je prišel slavnostni spreved delavcev in drugih občanov pred upravno poslopje rudnika. Na čelu spreveda so nosili državno zastavo. Nato so sledili rudarji s svetilkami in jamskim orodjem. Za njimi so stopali pionirji in pionirke s cvetjem, nato delavska godba, pevci Zarje in Slavčka z napisom »s pesmijo na delo«, za njim so korakali rudarji v rudarskih uniformah, sledile so sindikalne zastave, za njimi pa so stopali člani delavskega sveta. Zvrstila se je še rudarska mladina, člani predvojaške vzgoje, fizikulturniki, gasilci, jamsko reševalno moštvo, kolektiv dečjih jasli in drugi. Sledila je uprava rudnika, nato pa kolektivi vseh rudniških obratov. Vmes so igrali nekateri rudarji tudi na harmoniko.

Slavnostni pohod so zaključili zastopniki političnih organizacij

ter ostalih podjetij in ustanov, kolesarji in motoristi. V sprevedu je bilo okoli 2.000 udeležencev, slavnosti pa se je udeležilo pred upravno zgradbo rudnika nad 3.000 ljudi. Na pročelju zgradbe rudniške uprave je bil velik napis »Tovarne in rudnike delavcem — je veliko revolucionarno geslo naše Partije«.

Slovesnost je pričel sekretar rudniškega komiteja KP Franc Naglič, ki je čestital članom DS in pozdravil goste, med njimi člana CK KPS in ministra za rudarstvo LRS Franca Popita, člana CK KPS in predsednika GO ZSS Janka Rudolfa, sekretarja OK KPS Trbovlje, Viktorja Kovača ter ostale. Ključne rudnika je slovesno predal predsedniku DS 13-kratnemu udarniku Matiju Dorniku, takratni minister za rudarstvo LR Slovenije, Franc Popit. V svojem govoru je minister čestital delovnemu kolektivu rudnika k njegovim velikim uspehom ter podčrtal zgodovinsko vlogo partije, ki je dosledno izvršila vse zadane naloge. Med predajo ključev je igrala godba. Nato je spregovoril predsednik DS Matija Dornik. Obljubil je, da bodo rudarji upravljali rudnik v skladu z obveznostmi do petletnega plana. Rekel je tudi, da bodo rudarji pokazali, da so sposobni voditi in upravljati rudnik. Rudarska mladina je nato izročila predsedniku DS lep spominski album s slikami rudnika Trbovlje. Direktor rudnika Jože

Hegler, je nato orisal zgodovino rudnika Trbovlje.

Za tem je govoril še Rudolf Janko in izročil prehodno zastavo in denarno nagrado 715 tisoč dinarjev kolektivu rudnika Trbovlje, večkratnemu udarniku Viktorju Juvanu. Med tem so pritekli na slavnostni prostor fizikulturniki z vrtalnimi kladihom in prinesli pozdrave s Čebinovega, kjer je potekal leta 1937 ustanovni kongres KPS.

Direktor rudnika je nato razglasil 242 novih udarnikov. V letu 1949 in 1950, do dneva primopredaje rudnika, je imel rudnik Trbovlje skupno 2.217 udarnikov. Sledilo je poročilo tekmovalne komisije o ocenah tekmovanja, v počastitev prevzema rudnika. Večkratni udarnik Vilko Okorn je razglasil rezultate tekmovanja. Slavnostno predajo rudnika so pozdravili rudarji zahodnega in vzhodnega obrata, ko so prenesli resolucije tov. Titu in Mihi Marinku. Ob zaključku je spregovoril še sekretar okrajnega komiteja KPS Trbovlje, Viktor Kovač in čestital kolektivu k zgodovinskemu dnevu.

Ob tej priliki je bila na upravni zgradbi odkrita spominska plošča. Slavnostno primopredajo je zaključila rudarska godba s himno »Hej Slovani«, ki so jo peli vsi navzoči.

(V nadaljnjih številkah naše-ga glasila bomo objavili prispevke tudi o izvolitvah prvih DS ter primopredaje rudnikov Hrastnik in Zagorje ter TET).

Anton Brečko - po 25. letih

Ob 25-letnici samoupravljanja je uredniški odbor našega glasila sklenil povabiti na razgovor nekaj sedanjih in bivših članov kolektiva, ki so v prvih začetkih delavskega samoupravljanja pričeli orati ledino na tem področju.

V Hrastniku smo se obrnili na tovariša Antona Brečka, upokojenca rudarja-kopača, ki je bil izvoljen koncem avgusta 1950, za prvega predsednika delavskega sveta takrat samostojnega rudnika Hrastnik. Njegov mandat predsednika delavskega

sveta rudnika Hrastnik ni trajal dolgo, ker je kmalu prišlo do integracije med takrat samostojnima rudnikoma Trbovlje in Hrastnik. Tovarišu Brečko smo zastavili nekaj vprašanj, na katera nam je prav rad odgovoril.

Srečno: Tovariš Brečko, bili ste prvi predsednik delavskega sveta rudnika Hrastnik, ki je bil izvoljen s strani članov kolektiva po zakonu o volitvah delavskih svetov, ki je izšel v juniju 1950. Kako so potekale priprave na izvolitev delavskega sveta?

Brečko: Zelo podrobno se seveda položaja v letu 1950 ne morem spomniti. Pred volitvami delavskega sveta po zakonu je obstajal že delavski svet rudnika Hrastnik, ki ga je izvolila sindikalna podružnica. Vodil ga je Stane Vodiškar. Tudi za volitve delavskega sveta po zakonu je sindikat pripravil predlog kandidatov oziroma kandidatne liste.

Srečno: Vas so izvolili na prvem zasedanju novoizvoljenega delavskega sveta za predsednika. So bili kakšni posebni razlogi, da so vas izvolili za predsednika?

Anton Brečko, predsednik prvega delavskega sveta rudnika Hrastnik, ki je bil izvoljen koncem avgusta 1950.

Brečko: Točnega razloga sicer ne vem, niti se ne spomnim menim pa, da sem bil izvoljen iz tega razloga, ker sem bil 15-krat udarnik in ker sem bil politični delavec, najsi bo v okviru rudnika, kakor tudi v občinskem merilu.

Srečno: O čem ste govorili na prvi seji delavskega sveta?

Brečko: Kakor se spominjam, je prvo zasedanje novoizvoljenega delavskega sveta vodil sindikat po svojih odbornikih, in sicer do izvolitve predsednika. Čim sem bil izvoljen, sem prevzel predsedniško mesto, nato pa smo prešli k izvajanju posameznih točk dnevnega reda. V glavnem je bila seja posvečena programu slavlja ob primopredaji podjetja po predstavnikih države oziroma takratnega rudnika, novoizvoljenim samoupravnim organom.

Srečno: Kdo je izročil simbolične ključe podjetja in kdo jih je prevzel?

Brečko: Slavje ob primopredaji podjetja je potekalo v prostorih še nedograjenega upravnega poslopja v čakalnici v Hrastniku. Potek je bil seveda slavnosten saj je sodelovala rudarska godba, slavnostni govor pa je imel direktor rudnika Konrad Pevec. Ta je takrat izročil ključe podjetja meni kot predsedniku delavskega sveta. Nadaljevali smo še v dvorani bivšega Konzuma.

Srečno: O čem ste govorili na naslednjih sejah delavskega sveta?

Brečko: Že takoj na naslednji seji delavskega sveta je bilo sproženo vprašanje integracije med rudnikoma Trbovlje in Hrastnik. Seje se je udeležil takratni republiški minister za rudarstvo Franc Popit in podrobno obrazložil nujnost integracije med rudnikoma Trbovlje in Hrastnik. Ta predlog je temeljil na tem, da je rudnik Hrastnik v tehničnem, organizacijskem in kadrovskem pogledu precej v zaostanku napram Trbovljam. Posledica tega je bila izčrpanost obeh jam, pojavljali so se ognji,

storitve so bile majhne, stroški proizvodnje premoga pa zelo visoki. Po vsej verjetnosti, kakor domnevamo, je sugestija prišla od takratnega generalnega direktorja za premog v Ljubljani.

Srečno: Kakšno je bilo razpoloženje med člani delavskega sveta in člani rudnika Hrastnik?

Brečko: Najprvo smo o tem predlogu razpravljali v okviru sindikatov in rudniškega komiteja. Mnenja smo bili, da je čas za tako integracijo preuranjen in se zanj nismo mogli takoj ogreti. Ko smo bili nekako razdvojeni v pogledu dokončne odločitve, nam je k razčiščenju pripomogel Ivo Jamnikar, takratni organizacijski sekretar okrajnega komiteja ZK v Trbovljah. Ob osebnem srečanju na okrajnem komiteju ZK nas je podrobneje seznanil z nujnostjo takrat predlagane integracije. Takoj na to smo imeli razgovor v Ljubljani še pri tovarišu Popitu in tovarišici Lidiji Šentjunc. Delegacija delavskega sveta in uprave rudnika Hrastnik, jima je želela predočiti situacijo, ki bi nastala z združitvijo.

Srečno: In kaj je sledilo po tem?

Brečko: Sredi oktobra 1950 je prišel v Trbovlje tovariš Franc Popit. Razgovor je bil v dvorani takratne rudniške restavracije. Ponovno je sprožil vprašanje takojšnje združitve obeh rudnikov in svoj predlog vnovič utemeljil s tem, da tako združitve narekujejo vzroki tehnične, organizacijske, kadrovske in ekonomske narave. Bil je precej sugestiven. Moram poudariti, da smo takrat v jamah rudnika Hrastnik dejansko bili v vseh naštetih pogledih v precejšnjem zaostanku. Premog smo pridobivali le na prečnih odkopih. Širokih čel z ustrezno mehanizacijo nismo imeli. Kmalu zatem je delavski svet rudnika Hrastnik sklenil, prav tako tudi delavski svet rudnika Trbovlje, da se oba rudnika združita s 1. oktobrom 1950 v rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik.

Srečno: *Kakšne so bile posledice združitve?*

Brečko: Direktor skupnega rudnika je postal takratni direktor rudnika Trbovlje, Jože Hegler. Kmalu za tem so se organi upravljanja, to je delavski svet in upravni odbor združili. Rudnik Hrastnik se je kadrovske okrepil s številnimi kadri iz rudnika Trbovlje (inž. Jermol Adolf, Majdič Polde, Štern Robert, Škrinar Mirko, spomnim pa se tudi nekaterih rudarjev (Koritnik, Obolnar, Naglav, brata Ručman, Mak, Grum in drugi). Dotedanji direktor rudnika Hrastnik, Konrad Pevec, je postal glavni poslovodja za obe hrastniški jami. Delo se je odvijalo kar s precejšnjo naglico. S spojitvijo obeh delavskih svetov je postal v februarju 1951 predsednik skupnega delavskega sveta RTH, Anton Alič iz Trbovelj.

Srečno: *Kakšna je bila situacija v prvih začetkih delavskega samoupravljanja npr. na relaciji član delavskega sveta — nadrejeni?*

Brečko: Lahko trdim, da je dolgo trajalo, da se je miselnost enim in drugih spremenila. Navajeni smo bili, da smo gledali rudarji svoje nadrejene najsi bo nadzornike, poslovodje ali inženirje, vedno »navzgor«, le-ti pa so nas gledali »navzdol«. Bile so tudi izjeme. Med nami člani delavskega sveta je sprva vladal določen šok in se nikakor nismo mogli znajti v novi vlogi samoupravljalca.

Srečno: *Kakšna je bila udeležba na sejah delavskega sveta?*

Brečko: Seje delavskega sveta se je običajno udeleževalo okrog 70 % članov. Sklepni smo bili vedno. Govorili smo najpogosteje predvsem o proizvodnih problemih. Jama Hrastnik je bila izredno vroča in naša prva naloga je bila, da smo se skušali v vseh pogledih najprvo »ohladi«. V jami Ojstro takrat ni bilo toliko ognja, pa tudi ne vode. Delali smo pri temperaturi od 35 do 40° C, kar smo smatrali takrat še za nor-

malen pogoj dela. Šele pri vročini nad 40° C, so postali pogoji za delo nenormalni.

Srečno: *In kje so se potem še poznale pozitivne posledice združitve?*

Brečko: Odgovorni tovariši smo vplivali na rudarje, da bi čim složneje sodelovali in da bi čimprej dosegli zastavljene cilje takratne integracije. Moram priznati, da je takrat vladal med večino rudarji na odkopih precejšen odpor proti mehanizaciji. Takrat smo si precej prizadevali, da bi pridobili čim več debelih vrst premoga, zato smo čim manj odstreljevali, pa toliko več zasekovali. Iz Trbovelj smo dobili prve stresalke — ručne MT-15. Zabavljali smo, da nam pošiljajo izrabljene stresalke, medtem, ko so v Trbovljah začeli uvajati verižne transporterje. Vendar smo se sprijaznili z dejstvom, da bodo imeli stresalke na odkopih sprva le za uvajanje. Spominjam se, da so bili vsi rudniki v Jugoslaviji, ki so bili pod 50 % mehanizirani, ključni objekti, tisti pa, ki so bili mehanizirani nad 50 % pa niso bili ključni objekti. To je bilo povezano s krediti.

Srečno: *Kako pa je bilo potem z investicijami?*

Brečko: Ker rudnik Hrastnik takrat ni imel dovolj lastnih sredstev, so v glavnem dajali za modernizacijo svoja sredstva iz amortizacije obrati iz Trbovelj. To je trajalo kar precej dolga leta. Predvsem za odpiranje jame Dol so bila vložena izredno velika sredstva.

Srečno: *So se med člani delavskega sveta kdaj pojavili*

dvomi o svojih samoupravljalških sposobnostih?

Brečko: O, to pa zelo pogosto! Pogosto smo slišali tarnanje, češ kaj bomo mi delavci, upravljalci podjetje, če za to nismo sposobni. Precej jih je bilo mnenja, da se uprava rudnika skriva za hrbtom delavskega sveta in upravnega odbora. Ščasoma, v poznejših letih je ta dvom povsem odpadel.

Srečno: *Kaj nam lahko poveste po 25 letih samoupravljanja?*

Brečko: Uspehi, ki so jih dosegli rudarji v Zasavju pa tudi drugi delavci v naši dolini, v zadnjih 25 letih so izredni. Predvsem se je spremenila miselnost ljudi. Izgubili so strah pred nadrejenimi, usposobili so se tekom številnih mandatnih dob za sposobne samoupravljalce. Včasih smo imeli velik strah pred nadrejenimi, danes pa sta si samoupravljalca in tehnični delavec nekako v dobrih odnosih. Nadrejene smo vedno spoštovali, kadar je šlo za napredek. Mislim pa, da je ostalo v današnjih dneh še vedno odprto vprašanje direktne odgovornosti samoupravljalcev.

Srečno: *In kakšne imate želje za konec našega razgovora?*

Brečko: Vsem članom kolektiva Zasavskih premogovnikov oziroma REK Zasavje želim, da bi samouprava še nadalje korakala s takimi koraki naprej kot doslej. Prepričan sem, da bo ščasoma smisel za upravljanje prišel vsakemu članu kolektiva »pod kožo«. V tem znamenju želim vsem rudarjem in drugim delavcem v kolektivu kar najboljše in varno delo ter uspehe.

T. L.

Anton Alič - boj za premog je bil hud

Kdo ne pozna Antona Aliča? Domala vsak dan ga srečujemo številni člani kolektiva na rekreacijskem sprehodu po glavni cesti, najsi bo sam ali v družbi

s svojimi številnimi znanci in tovariši. Dolga leta je že v pokoj, saj bo kmalu praznoval svojo 78-letnico. Številni rudarji pa tudi drugi delavci se ga

Anton Alič, predsednik prvega skupnega sveta rudnika Trbovlje-Hrastnik, v času od leta 1951 do 1954.

spominjajo iz predvojnih časov, ko je deloval v delavskih vrstah. Aktivno je deloval v socialnem, kulturnem in strokovnem življenju revirjev. Zadnja leta pred vojno je bil predsednik podružnice rudarjev. Po okupaciji se je vključil v OF in bil član okrožnega komiteja, opravljal je razne zaupne naloge za mobilizacijo rudarjev ter organiziral ob koncu okupacije zaščitne skupine za obrambo rudniških naprav. Po osvoboditvi je bil izvoljen med prvimi za republiškega poslanca za revirje, kar je trajalo do leta 1951. Kmalu za tem ali skoraj istočasno pa je »prejemal« funkcijo za funkcijo. Zaposlen je bil kot glavni inštruktor rudarskih vajencev v takratni industrijski rudarski šoli pri rudniku Trbovlje, sicer pa je bil visokokvalificiran rudar-kopač. V sindikatih je opravljal številne funkcije, enako tudi v socialnem zavarovanju. Prvikrat je bil izvoljen za člana delavskega sveta koncem avgusta 1950, in sicer kot predstavnik oziroma delegat industrijske rudarske šole. Po združitvi rudnikov Trbovlje in Hrastnik s 1. oktobrom 1950, je postal tovariš Alič prvi predsednik skupnega delavskega sveta rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, in sicer od 16. 2. 1951. V

tem času je bil direktor rudnika Trbovlje-Hrastnik tov. Jože Hegler. Tovariš Alič je bil nato predsednik DS rudnika Trbovlje-Hrastnik do 2. 4. 1954, kasneje pa član upravnega odbora.

Srečno: tovariš Alič, bili ste prekaljen borec za delavske in človeške pravice, znan izpred vojnih časov in pobudnik delavskega samoupravljanja. Bili ste med člani prvega DS in tudi prvi predsednik delavskega sveta integriranega podjetja rudnika Trbovlje-Hrastnik. Prav gotovo so vaši spomini na ta izredno plodna leta zelo živi pa tudi bogati, čeravno se vseh podrobnosti najbrže ne morete spomniti. Prosimo vas, da za bralce našega časopisa in vse člane našega kolektiva spregovorite o nekaterih najznačilnejših akcijah, ki jih je takratni delavski svet izpeljal pod vašim vodstvom?

Alič: Na slehernem zasedanju DS smo govorili o proizvodnji premoga. Trboveljski rudarji npr. v letu 1951 niso dosegli svojega proizvodnega načrta, zato je bilo treba podvzeti razmerna ostre ukrepe. Proizvodnja na dnevnem kopu Dobrna-Neža se je namreč nepredvidoma zmanjšala zaradi slabega vremena. To pa seveda ne pomeni, da se rudarji niso bojevali za sleherni ton premoga. Po podatkih iz takratnega časopisa ki jih imam pred seboj je bil odkopni učinek na moža, ki je znašal v letu 1950 še 4,63 ton na delavnik, se je v letu 1951 dvignil na 4,80 ton na delavnik ali za 3,7%. Zelo žgoče je bilo vprašanje neopravičenih izostankov z dela. V letu 1950 so znašali 0,75% od skupnega števila šihotov, v letu 1951 pa so padli na 0,3%. Če vzamemo za primerjavo še leto 1948, so znašali neopravičeni izostanki z dela 1,5%. Prav tako se je po prizadevanjih DS in uprave rudnika znižal tudi odstotek bolniških izostankov. Tako je npr. v I. polletju 1951 znašal izostanek z dela zaradi bolezni 9% staleža, v II. polletju pa 7,5%. Če upoštevamo, da je takrat manjkalo rudniku okrog 300 jamskih delavcev in da so potrebe po

premogu neprestano naraščale, je bilo treba zmanjšati število izostankov z dela, na drugi strani pa smo pogosto redno obratovali tudi ob nedeljah. Samo ob nedeljah so rudarji takrat nakopali skoraj 5% vse proizvedene količine premoga.

Srečno: Se je DS skupno z novim vodstvom rudnika prizadeval takrat le za višjo proizvodnjo za vsako ceno ali je bila po sredi tudi ekonomičnost in rentabilnost poslovanja?

Alič: Z nastopom novega direktorja rudnika Trbovlje-Hrastnik tov. Alojza Ribiča, so se nejasne razmere pričele pospešeno urejevati. Dobili smo nov polet in zagon pri delu. Hkrati s prizadevanji za čim večjo proizvodnjo premoga pa tudi čim boljše storitve, je bil v prvi bojni črti tudi načrt dobrega gospodarjenja. Koncem I. polletja 1951 je imel rudnik Trbovlje-Hrastnik po polletni bilanci nekaj nad 9 milijonov nadplanske izgube. To izgubo so v precejšnji meri povzročali številni režijski šihti. Nekaj je bilo treba ukreniti. Izdelan je bil podroben načrt za odpravo nezdravih razmer, ki ga je izdelalo vodstvo rudnika, DS pa sprejel in odobril njegovo izvedbo. Po tem načrtu je bilo deloma premeščenih na težja dela, deloma stavljenih na razpolago poslovalnici za delo pri občini, deloma pa upokojenih, okoli 450 zaposlenih.

Število šihtov v jami ni bistveno trpelo, zelo pa se je zmanjšalo, to je za okrog 400 šihtov dnevno, na raznih zunanjih obratih. Število nameščencev se je zmanjšalo od 387 na 275. Ugotovili smo, da se poslovanje rudnika zaradi tega ni prav nič poslabšalo. Seveda pa smo pri tem obravnavali vsakega zaposlenega posebej in skrbeli za to, da ni bila storjena nikomur krivica. Vsem, ki so šli iz RTH so dobili zaposlitev drugje. Nadplanska izguba je na ta način povsem odpadla. Storilnost na moža na ših se je zvečala od 0,97 ton na 1,05 ton na ših koncem preteklega leta, kar je znašalo nekaj več kot 8%.

Srečno: *Kakšni so bili še ostali ukrepi za zagotovitev pogojev dobrega gospodarjenja?*

Alič: Podobni ukrepi so bili pri prekomerni uporabi razstreliva. Po eni strani smo zmanjšali stroške za uporabo streliva, po drugi strani pa pridobili več premoga kosovca v jami, ki je takrat imel višjo ceno od drobnih vrst premoga. Z zmanjševanjem obsega poslovanja dnevne kopa na Dobrni smo dosegli, da smo v letu 1952 imeli polno lastno oceno enako kot v letu 1950.

Srečno: *Kolikor se spominjamo, se je vodstvo rudnika prav v tistih letih zelo prizadevalo za povečanje mehanizacije v jami?*

Alič: Okvare na mehanizaciji, ki je bila razmeroma zastarela in izrabljena, so bile zelo pogoste. Zato sta upravni odbor in DS določila posebno komisijo za pregled mehanizacije na vseh obratih. Prav na pobudo DS so začeli graditi v jami posebno delavnico za popravilo strojev. S tem je odpadel zamuden transport v zunanje delavnice in povratek na delovišče. Podobno je bilo s pregledom delovišč, s pripravljanjem sistemizacije delovnih mest, urejanjem prevoza rudarjev na delo, ipd. Naj povem, da smo takrat opustili prevoze rudarjev na delo in z dela z rudniško železnico in da smo uvedli avtobusni prevoz na delo in z dela na relaciji Hrastnik in v Trbovljah, z nakupom avtobusov Mercedes. Pa tudi sicer je bila dejavnost takratnega avtoparka zelo razširjena z nakupom tovornjakov Steyer. Prav tako se je DS bavil z vprašanji ki so nastajala v zvezi z deputatnim premogom, rudniškimi stanovanjskimi hišami, s paraliziranjem monopolizma mestnih trgovskih podjetij, kar je povzročalo pri rudarjih precej negotovanja. Moram poudariti, da za napredek, storjen na tem področju nima zaslug le DS, pač pa tudi takratna uprava rudnika in tehnični kader, predvsem pa seveda celotni kolektiv rudarjev, ki so delali zelo požrtvovalno. Precejšen poudarek je bil

takrat dan tudi družbeni in individualni stanovanjski izgradnji, zaposlovanju invalidov, boju za večjo kakovost premoga in tako dalje.

Srečno: *Kako so se znašli člani kolektiva v vlogi samoupravljalca?*

Alič: Moram reči, da se sprva nikakor nismo mogli znajti. Tavalji smo sem in tja, se lovili sprva za posamezne malenkosti in si pogosto nismo bili na jasnem glede svojih nalog in pravic, ki naj jih daje zakon o samoupravljanju. Na zasedanja DS je povprečno prihajalo 75 % članov. Nekateri so se jih udeleževali stalno. Približno 10 % članov DS pa je odpadlo, ker se niso nikdar udeležili zasedanja. Zaradi rastoče gospodarske razgledanosti članov DS in njihovega vedno večjega zanimanja za gospodarjenje, je bil DS čedalje bolj samostojen in odločen. Včasih je bilo na sejah kar precej burno. Sicer pa sta sklepe sprejemala tako DS, kot tudi upravni odbor, soglasno.

Srečno: *Znano nam je, da so obstajala mnenja v tistih časih, da je enoletna mandatna doba za člane DS prekratka in da se v tem času člani DS in UO ne morejo povsem vživeti v samoupravne funkcije.*

Alič: Res je. To sem ob priliki povedal tudi v intervjuju za radio Ljubljana in poudaril, da je enoletna doba za člane DS prekratka in da naj bi trajala ta doba vsaj dve leti. Po drugi strani pa je bilo razumljivo, zakaj le eno leto. Obstajala je želja, da bi šlo preko šole samoupravljanja čimprej čimveč zaposlenih. Svoj predlog za podaljšanje mandatne dobe sem podkrepil s tem, da so bili člani DS v prvih letih postavljeni pred dejstva, za katera še nismo dorasli. Bili smo dobri delavci, vendar je večini manjkala razgledanost, zato tudi nedoraslost. Nujno je bilo zato pričeti s šolanjem kadrov na vseh možnih ravneh.

Srečno: *Omenili ste, da so bile seje včasih burne. V čem ste se »sporekli«?*

Alič: Člani DS so bili v večini rudarji, zato so svoja mnenja povedali po knapovsko, tako kot so mislili. Tak primer je bil npr. pri obravnavanju poslovnega poročila. Poplava števil, ki jih ni bilo mogoče beležiti, niti primerjati, niti si jih vtisniti v spomin, zato tudi ni bilo mogoče sprejeti kakšnega drugega sklepa, kot da je treba poročilo razmnožiti in razdeliti članom delavskega sveta ter sejo ponovno sklicati.

Srečno: *V začetku so bile težave na relaciji tehnično in administrativno osebje ter člani samoupravnih organov. Se je sčasoma stanje izboljšalo?*

Alič: S tem, ko je DS dejansko posegel v poslovanje rudnika, je rasel tudi ugled med rudarji, saj so prav preko njih člani kolektiva dobili občutek, da so postali resnični gospodarji rudnika. V tistih časih z akumulacijo, ali kakor danes pravimo dobičkom ali skladom skupne porabe ali ostankom dohodka, nismo razpolagali, zato je takrat manjkalo »medu«. Takrat je z vsem dobičkom oziroma ostankom dohodka razpolagala država.

Srečno: *Znano nam je, da so delovne organizacije v letu 1952 prvokrat sestavljale tarifni pravilnik. Kako ste se pripravljali na sprejemanje prvega tarifnega pravilnika?*

Alič: Do marca 1952 so veljale tarifne postavke po predpisih, ki so bili običajno objavljeni v uradnem listu. Od 1. aprila 1952 dalje pa smo po tarifnem pravilniku pričeli plačevati vse zaposlene po delovnih mestih. Plačilni skladi so temeljili takrat na kvalifikacijah delavcev, zato so imeli rudarji nekoliko večje OD od drugih. To pa je povzročilo tudi pričetek širšega izobraževanja zaposlenih za kvalificirane in visokokvalificirane delavce. Vedno smo zagovarjali stališče, da naj bo rudarkopač visokokvalificirani delavec. To stališče sem zagovarjal tudi v republiški komisiji za VK delavce. Marsikdaj pa nam je v naslednjih letih škodovala tendenca zveznih organov, ki je

izenačevala delo rudarjev, z delom delavcev v drugi industriji.

Srečno: *V letu 1952 lahko rečemo, da je bil ustanovljen rudarski gradbeni obrat — RGO. Kako je potekala ustanovitev tega obrata?*

Alič: V letu 1952 smo si ogledali v Avstriji predstavniki rudnika delo gradbenega podjetja, ki je izvajalo rudarska gradbena dela. Tu smo se navdušili za ustanovitev takega obrata. Osnovni vzrok pa je bil drugje. Rudnik Mežica je sprožil vprašanje nadaljevanja del na vodnem rovu v Mežici, ki so ga pričeli graditi že Nemci. Mnenja so bili, da naj bi rudarji RTH prevzeli to delo in ga dokončali, ker da imajo Trboveljčani še največ tradicije in dovolj ustrezni kadrov. Takratni direktor rudnika Lojze Ribič mi je še omenil, da bi se trboveljski rudarji lahko angažirali tudi pri delih v tujini. No, po Mežici smo šli graditi še jašek v Bor. Povsod je RGO, kljub začetnim težavam, dosegal lepe uspehe. Danes vidimo, da takratna prizadevanja niso bila zaman in da so rodila dobre uspehe tudi na tem področju.

Srečno: *V času, ko ste predsedovali DS RTH, so v Trboveljah gradili tudi delavski dom. Je kolektiv rudnika Trbovelje-Hrastnik tudi prispeval k temu?*

Alič: prispevek kolektiva RTH za gradnjo delavskega do-

ma je bil velik, najsibo v materialu ali denarju, pomoči strokovnega kadra itd. Spominjam se, ko se je zataknilo zaradi pomanjkanja sredstev in določenih nasprotovanj, da smo prosili za pomoč in posredovanje pri tovariših Marinku in Kardelju in gradnja je stekla dalje. Sicer pa je ideja za zgraditev doma na tem območju obstajala že pred zadnjo vojno, saj je bilo treba na določen način povezati tako rudarski dom, kakor tudi stari delavski dom in delo obeh tudi povezati.

Srečno: *Za naš sistem samoupravljanja je zavladalo po svetu veliko zanimanje. Mislite, da je bilo to zanimanje upravičeno?*

Alič: Prav gotovo. Spominjam se, da me je v tistem razdobju, ko sem bil predsednik DS, obiskal novinar s svojo ženo iz daljnje Avstralije. Zanimal se je za sleherno podrobnost, ki se je nanašala na poslovanje rudnika, še bolj pa na odnose med samoupravljalci in upravo rudnika in na konkretne uspehe. Tudi provokativnih vprašanj pri tem z njegove strani ni manjkalo. Podoben primer je bil tudi ob nekem obisku v Leobnu, ko so se številni delavci in vodje zanimali za naše samoupravljanje.

Srečno: *Naš razgovor se končuje. Kako mislite o tem, če imajo delavci v rokah oblast in*

kot delavci odločajo v podjetjih oziroma delovnih organizacijah, da je ostalo v njih še kaj »usedlin«?

Alič: Da, v marsikomu so še navzoče. Mnenja sem, da se na primer razredni boj ne bije več v klasični obliki, kakor se še bije v kapitalističnih državah, pač pa se pri nas ta boj bije tako, da preganjamo vsem delavcem tuje, škodljive in za delavsko upravljanje nezdrave pojave. Mar niso izkoriščevalske in delavcem tuje npr. težnje, da nekdo uničuje splošno družbeno premoženje, neopravičeno izostaja z dela, če nekdo krade, izkorišča pridobitve socialnega zavarovanja ipd. Pošten delavec ne trpi, ne sme poznati dvojne morale tako, da bi govoril eno, delal pa drugo.

Srečno: *Bilanca ob 25-letnici samoupravljanja je zelo bogata in v vsakem pogledu aktivna. Kaj bi lahko dejali za zaključek našega razgovora?*

Alič: Lahko le potrdim, da je delavski razred končno prišel v tem obdobju do odločilne besede, da odloča o vsem, o čemer smo sanjali preje dolga desetletja. Vsem organom upravljanja in vsem članom kolektiva Zasavskih premogovnikov oz. novemu kombinatu REK Zasavje želim kar največ uspeha v vseh pogledih, tudi v nadaljnjih letih in desetletjih. Rudarji — srečno!

T. L.

Razgovor z Ivanom Medveškom

Tovarišu Ivanu Medvešku smo postavili nekaj vprašanj, za katera menimo, da so zanimiva tudi za ostale člane našega kolektiva, prav tako pa tudi odgovori.

— *Kaj vas je pripeljalo do tega, da ste prišli v Hrastnik in se zaposlili pri rudniku?*

V mladih letih je bil tudi moj oče zaposlen, v raznih rudnikih. Tako sem o tem poklicu že v

svoji rani mladosti dosti slišal in me je to delo pritegnilo. Očeta želja je bila, da bi se zaposlil na železnici. Vendar sem kljub temu le želel delati v rudniku. Takoj seveda nisem dobil dela. Nekaj časa sem delal v Srbiji, ko pa se je v Evropi pričela druga svetovna vojna, so tudi v slovenskih rudnikih potrebovali več ljudi. V Hrastniku sem do-

bil zaposlitev in se vrnil bliže domu.

— *Kdaj, katerega leta ste se zaposlili v Hrastniku?*

V rudniku Hrastnik sem pričel delati leta 1940.

— *Kakšni so bili pogoji dela in kakšno je bilo vaše delo v tistem času?*

Sprejet sem bil kot zunanji delavec pri odvažanju jalovine.

Ivan Medvešek, rudar — kopač v TOZD Rudnik premoga Hrastnik, večkratni član delavskega sveta in upravnega odbora.

Ker je bilo tedanjim lastnikom več dobička kot do delavcev, niso mehanizirali niti tistih del, ki bi se dala. Pogoji dela so bili zelo težki.

— *Kaj ste delali med vojno?*

V času vojne sem bil z zunanjšega delovišča prestavljen v jamo. Med tem so starše izselili v Nemčijo in sem pozneje tudi sam odšel za njimi.

— *Kdaj ste se vrnili?*

Pri rudniku Hrastnik sem se vnovič zaposlil leta 1946, ker takoj po vrnitvi leta 1945, zaradi opustošenih jam niso mogli sprejeti dovolj delavcev. Ta čas sem delal pri gradbenem podjetju v Zagorju.

Leta 1947 sem odšel na odslužitev vojaškega roka, zato sem šele leta 1949 pričel z neprekinjenim delom v rudniku.

— *Vaše udejstvovanje v družbenopolitičnih organizacijah?*

Kmalu po l. 1949 sem sodeloval v sindikalni podružnici rudnika Hrastnik. Nekaj časa sem bil predsednik pododbora. Sodeloval sem tudi v občinskem sindikalnem svetu. Bil sem član sveta pri socialnem zavarovanju. Ko so bile ustanovljene

SIS, sem bil izvoljen za predsednika skupščinske zdravstvene skupnosti v Hrastniku. Dolga leta pa že sodelujem pri SZDL Hrastnik na raznih področjih.

— *Vaše delo in funkcije v samoupravnih organih podjetja?*

Kmalu po združitvi rudnikov Trbovlje in Hrastnik, sem bil izvoljen v delavski svet združenega podjetja. Ko pa so bili ustanovljeni obratni delavski sveti, sem bil izvoljen v eni izmed mandatnih dob za predsednika delavskega sveta rudnika Hrastnik. Bil sem tudi dve mandatni dobi član upravnega odbora RTH. Sodeloval sem v raznih komisijah — komisiji za organizacijo dela, komisiji za pripravo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, odboru za zdravstvo in socialno varstvo itd.

— *Problemi, na katere ste naleteli pri vašem delu?*

Največ problemov smo imeli s sestavo pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov, ker se je vsak čutil prikrajšanega.

— *Ali so v tem času nastopile spremembe v samoupravljanju?*

Po ustanovitvi TOZD se je samoupravljanje bolj približalo delavcem. Zbori delavcev v TOZD pa danes odločajo o tistih zadevah, o katerih je včasih odločal le delavski svet podjetja.

— *Kaj sporočate svojim naslednikom pred svojo upokojitvijo?*

Časi, ko smo delali vse samo na ho-ruk, so minili. Jame so mehanizirane, zato je čutiti čedalje večjo potrebo po vse večji izobrazbi rudarjev. Zavedati se moramo, da v naši družbi ni centralističnega upravljanja. Zato se moramo delavci med seboj dogovarjati in se boriti za to, da se tisti dogovori, ki jih sprejemamo na zborih delavcev, tudi izvedejo. Vemo, da ni dovolj le sprejemati sklepe, temveč jih je treba tudi uresničiti.

— *Ali bi se še zaposlili pri rudniku, če bi bili še enkrat mladi?*

V sedanjih pogojih in perspektivah bi se ponovno zaposlil pri rudniku, ponovno bi postal rudar.

J. M.

SINDIKATI in 25-letnica samoupravljanja

Ko ugotavljamo vlogo sindikatov v 25 letih samoupravljanja, ugotovimo, da je sindikat med ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, ZK, mladino, SZDL itd. najširša organizacija v delavskih množicah in da je k razvijanju samoupravljanja veliko prispeval. Če pogledamo le začetek samoupravljanja, ko še ni bilo zakonsko uveljavljeno, so bili nekakšni sindikalni predsedniki organov upravljanja že takrat. Ti sindikalni delavski sveti pa so bili izvoljeni v januarju 1950, na področju Hrastnika in rudnika Trbovelj. Lahko ugotovimo, da so delavci iz vseh

treh revirskih občin v Zasavju pred 25 leti prevzeli rudnike in termoelektrarno v svoje roke. Od tedaj pa do danes je poteklo četrto stoletje vztrajnih prizadevanj in uspehov pri uveljavljanju samoupravljanja, tako na rudnikih, kakor tudi v termoelektrarni, pa tudi v naši celotni družbi. Še pred nekaj leti smo ugotavljali očiten zasto, v razvoju samoupravljanja in vrsto drugih družbenih odklonov, ki so resno ogrožali nadaljno samoupravno socialistično usmeritev. Po zaslugi odločnega posega vodilnih organov zveze komunistov in tovariša

Tita, ki je dobil podporo najširših množic in delovnih ljudi, smo usmerili samoupravljanje na začrtano pot. Sedaj imamo tudi jasna stališča kongresov zveze komunistov, sindikatov ter novo zvezno in republiško ustavo, kar je podlaga za nadaljnje razvijanje samoupravnih odnosov. Nikakor pa ne smemo prezreti, da nam je bilo potrebnih polnih 25 let socialistične graditve, da smo dosegli tolikšen gospodarski in družbeni razvoj.

Ko že lahko uveljavljamo resnično kakovost v razvijanju samoupravnih odnosov, ki jih označujemo kot prehod od upravljanja v imenu delavcev do dejanskega upravljanja po delavcih samih. To pa nam dokazuje, kako dolg in težaven je proces osvobajanja dela in delavca, ki ni odvisen le od subjektivnih teženj ljudi, temveč tudi od ustreznega povečanja materialne podlage dela in dozorevanja socialistične zave-

sti ljudi. Zato nam bosta tudi v bodoče potrebna trdna zavest in žilavo delo za uspešno uveljavljanje samoupravnih socialističnih odnosov.

V tem času pa so za nas posebno pomembni stabilizacijski ukrepi, o čemer mnogo govorimo. Naloga sindikalnih in drugih družbenopolitičnih organizacij je, da ukrepe tudi uresničujemo.

In če na kratko pogledamo vlogo sindikatov, ki je začrtana v ustavi ugotovimo, da so delavci prostovoljno organizirani v sindikatu kot najširši organizaciji delavskega razreda in da se bori za tak položaj delavca, ki ga določa ustava, to se pravi za uresničevanje socialističnih samoupravnih odnosov, za pravice delavcev na vseh področjih dela in življenja, za zagotavljanje enakopravnosti delavcev pri združevanju dela in sredstev, pridobivanju in delitvi dohodka in pri odločanju skupnih meril

za delitev po rezultatih dela, za samoupravno povezovanje in združevanje različnih področij združenega dela, za razvijanje proizvajalnih sil in večjo produktivnost dela, za usklajevanje samoupravnih odnosov itd.

Sindikat daje pobudo za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, neposredno deluje pri tem sporazumevanju in dogovarjanju in daje organom upravljanja samoupravnih organizacij in skupnosti, skupščinam družbenopolitičnih skupnosti ter drugim organom predloge za urejanje vprašanj, ki se nanašajo na družbeni položaj delavskega razreda.

Iz vsega, ustave in kongresnih dokumentov je razvidno, kako pomembno vlogo morajo odigrati sindikati. Te naloge so pred nami in jih moramo uresničiti ter hitro spraviti v življenje.

Ivan Vovk

Samoupravljanje - zakonitost razvoja socialistične družbe

V prvi polovici septembra t.l. je potekalo v Dubrovniku posvetovanje o samoupravljanju.

Udeležilo se ga je veliko število udeležencev, in sicer preko 100 iz 25 držav Evrope, Afrike, Azije, Latinske in severne Amerike in iz naše države. Pokrovitelj posvetovanja, ki se je pričelo 9. septembra t.l. je bil Edvard Kardelj, član predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ. Na tem posvetovanju je imel daljši govor, iz katerega povzemamo naslednje:

»Na to, da se je naša socialistična družba zavestno opredelila za celovit družbeni sistem samoupravljanja, je vplivalo več zgodovinskih faktorjev. Mislim, da lahko rečem, da ni bil glavni izvor takšne družbeno-zgodovinske opredelitve v ne-

kakšnem subjektivističnem ideološkem konceptu, marveč predvsem v objektivni zakonitosti razvoja socialistične družbe. Da bi namreč človek resnično postal svobodna ustvarjalna osebnost v demokratični družbeni skupnosti ni dovolj, da razpolaga samo s politično svobodo. Nujno je predvsem, da ima pravico in možnost, da svobodno, to je v razmerah enakopravne medsebojne odvisnosti in odgovornosti vseh ljudi, razpolaga z vsemi pogoji in sredstvi svojega dela in življenja,« je dejal v svojem pozdravnem govoru Edvard Kardelj. V nadaljevanju je govoril o državi, ki naj bi še dolgo ohranila pomembno vlogo pri uravnavanju materialnih tokov družbenega razvoja pri zagotavljanju planskega gospo-

darstva in na drugih področjih družbenega življenja, zlasti pri zagotavljanju nemotene funkcije socialističnega samoupravnega družbenega sistema. Potrebno je poudariti, da »država ni več samostojna sila nad družbo niti pojem identitete z družbo, temveč postaja vedno bolj samo ena izmed funkcij samoupravno organizirane družbe. Država je čedalje manj lastnik pogojev in sredstev dela v imenu delavcev, čedalje bolj pa ena od funkcij družbene lastnine, izražene v takšnih proizvodnih odnosih, v katerih s pogoji in sredstvi za proizvodnjo, neposredno na podlagi enakih pravic in odgovornosti, razpolagajo delovni ljudje, združeni v družbenem delu in razvoju družbenih proizvajalnih sil.«

OB 30-LETNICI OSVOBODITVE

Letos narodi in narodnosti Jugoslavije, delavski razred in delovni ljudje, borci, mladina, ženske in naša ljudska armada, slavijo tridesetletnico osvoboditve domovine in zmago nad fašizmom.

Osvoboditev Jugoslavije in zmago nad fašističnimi okupatorji in domačimi izdajalci so naši narodi in narodnosti pod vodstvom komunistične partije in tovariša Tita, izbojevali z nadčloveškim štiriletnim narodnoosvobodilnim bojem, življenji in krvjo svojih najboljših sinov in hčera, boreč se v okviru fronte protihitlerjevske koalicije. Zmago nad fašizmom, ki smo jo izbojevali pred 30 leti, so naši narodi in narodnosti plačali z najvišjo ceno: življenji milijona in 700 tisoč ljudi. Prav zato se je Jugoslavija v povojnem obdobju zavzemala in se še sedaj zelo zavzema za ohranitev miru v svetu. Zaradi tega naši narodi in naše narodnosti prvič v svoji zgodovini živijo tri desetletja v miru in svobodi, v graditvi nove neodvisne socialistične samoupravne družbene skupnosti.

V razmeroma kratkem času se je Jugoslavija iz zaostale agrarne države, razvila v srednje razvito industrijsko državo z močno povečanimi proizvodnimi silami in povečano življenjsko ravnijo delovnih ljudi. Jugoslavija je bila v vsem minulem 30-letnem socialističnem razvoju, stalno v skupini držav z najvišjo stopnjo gospodarske rasti.

Eden naših največjih uspehov v tem obdobju pa je naglo večanje in krepitev delavskega razreda.

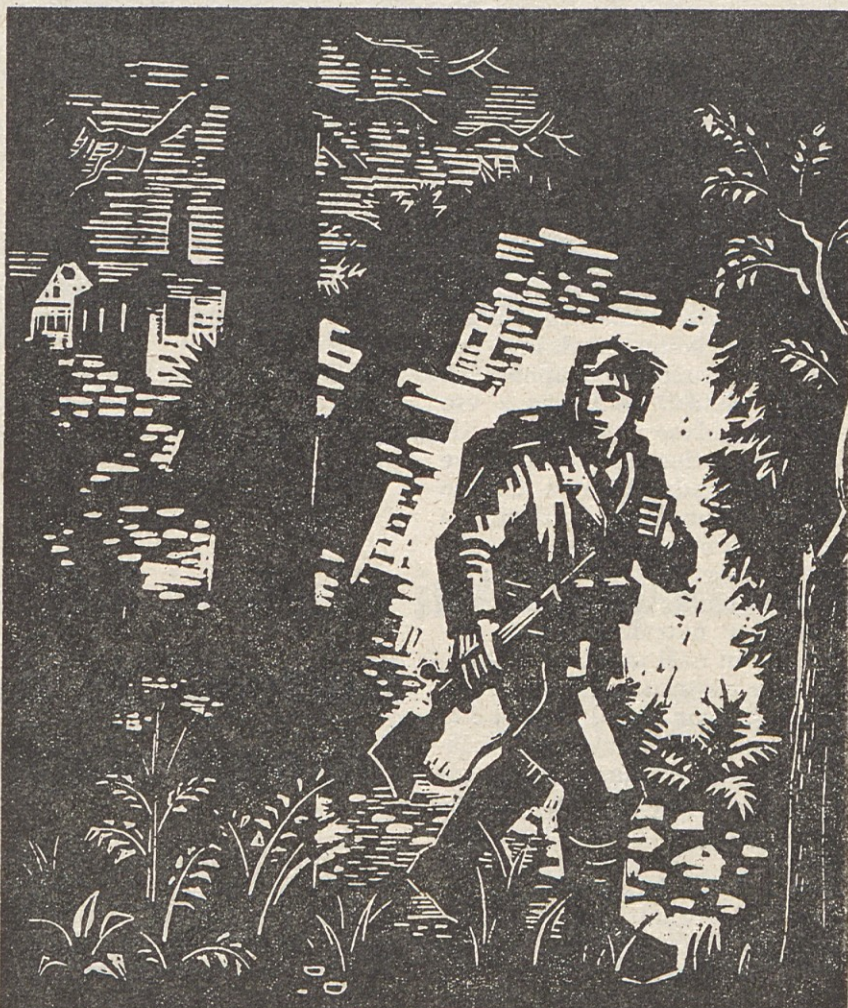
Jugoslavija ima zdaj trgovinske stike z več kot 100 državami, 88 odstotkov skupnega izvoza pa odpade na izdelke visoke predelave in polizdelke. Kmetijska proizvodnja je podvojena. Stalno sta naraščala osebna poraba in družbeni standard; zgrajenih je bilo več kot 2 milijona stanovanj, poraba električne energije pa se je povečala za

več kot 75-krat, zdravstveno zavarovanje zajema skoraj celotno prebivalstvo, dosežki v razvoju izobraževanja, znanosti, umetniški ustvarjalnosti in kulturnih dejavnostih so prav tako imeli v tem obdobju velik vpliv na naš skupni socialistični samoupravni razvoj itd.

Zelo dinamičen razvoj na vseh področjih človekovega dela sta omogočila socialistična revolucija in samoupravljanje, ki sta sprostila velikansko energijo in pobude delovnega človeka. Socialistično samoupravljanje je bistvena posebnost jugoslovanske družbenopolitične ureditve, ki je v svojem razvoju od l. 1950, ko so bile na pobudo tov. Tita prvič tovarne izročene v uprav-

ljanje delavcem. Začetki samoupravljanja in izvajanje načela delegiranja in delegacij. Delavci so dobili po novi ustavi neodtujljivo pravico in možnost, da svobodni in enakopravni z drugimi delovnimi ljudmi v združenem delu odločajo o svojem delu in svojih sadovih in sami sebi ustvarjajo boljše življenjske razmere. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje postaja ena izmed temeljnih oblik medsebojnih odnosov v združenem delu in delovnih ljudi na drugih področjih družbenega življenja.

Bojujoč se aktivno za mir, je med tem v obdobju naša država ob enem zgradila zelo močan sistem odpora zoper morebitne

France Mihelič: Kurir, 1944, linorez

napadalce, sistem splošnega ljudskega odpora kot integralni del samoupravnih družbenih odnosov. Na izkušnjah NOV in po zaslugi stalne skrbi je vsak občan, samoupravljaec, aktivni borec in varuh neodvisnosti in celovitosti socialistične, samoupravne, neodvisne in neuvrščene Jugoslavije.

Za narode in narodnosti, delavski razred in delovne ljudi Jugoslavije, sta osvoboditev izpod fašizma in tri desetletja povojnega svobodnega in neodvisnega socialističnega razvoja, neločljivo povezana z zgodovinsko vlogo in z revolucionarnim delom tov. Tita.

Trideset let smo obnavljali in gradili iz temeljev naše domove, cele vasi, mesta in tovarne, načrtovali, kovali, ustvarjali. Z enakim zanosom, zagnanostjo in samoodpovedovanjem, iz dneva v dan smo si prizadevali, da bi imeli več, da bi živeli lepše in boljše.

Spoprijemali smo se s tisočermi težavami, protislovji in nasprotji, pa vendar dosegali uspehe, ki jih nam ne more nihče oporekati. Ob vsem tem smo kovali tudi sami sebe, se bogatili z novimi spoznanji in ustvarjali novo socialistično samomas danes lahko navdaja s popravno družbeno skupnost, ki nosom. Zato v tem letu z vso pravico nadvse praznično častimo tridesetletnico osvoboditve in zmago nad fašizmom. Glasno smo in bomo znova opozorili na nevarnost oživljajočega fašizma, ne samo nekje daleč v svetu ali v oddaljenih deželah Evrope, temveč v notranjosti naše domovine in naši najbližji soseščini, kjer onstran naših meja živi naš rod, čigar obstoj je vsak dan bolj ogrožen. Pravico in dolžnost imamo, da glasno spregovorimo in da povemo, da smo našo svobodo in neodvisnost pripravljani sleherni trenutek braniti tako, kakor smo že dokazali, da braniti znamo, dokazali, da »smrt fašizmu — svoboda narodu« za nas niso bile in nikoli ne bodo prazne besede. Smo praznovali in še praznuje-

mo, torej tovariši, teh naših velikih, resnično velikih trideset let. Praznujemo ponosni na doslej prehojeno pot, ponosni na domovino srečnih svobodnih

ljudi, ki smo sami gospodarji materialnih in duhovnih dobrin, ustvarjenih z lastnimi, pridnimi, in delovnimi rokami.

Vili Kuhar

Izpolnjevanje delovnega načrta od 1. 1. do 15. 9. 1975

PROIZVODNJA PREMOGA (ton)

TOZD	načrtovano	doseženo	doseženo	%
rudnik Hrastnik	366.600	358.601	-7.999	97,8
rudnik Trbovlje	478.750	498.223	+19.473	104,1
rudnik Zagorje	242.000	246.020	+4.020	101,7
Skupaj	1,087.350	1,102.844	+15.494	101,4
RŠC	24.550	17.156	-7.394	69,9
ZPT	1,111.900	1,120.000	+8.100	100,7

PROIZVODNJA GRADBENEGA MATERIALA

rudnik Hrastnik	letni načrt	doseženo	%
— betonarna (kos)	160.000	84.358	52,7
— kamnolom (m ³)	25.800	12.785	49,6

GRAMAT

— opekarna (kos)	6,000.000	4,855.200	80,9
— kamnolom (m ³)	30.000	29.335	97,8
rudnik Zagorje			
— kamnolom (m ³)	165.000	128.192	77,7

STORITVE, OSTALA PROIZVODNJA

TOZD RGD (din)	74,700.000	66,350.600	88,8
TOZD Avtoprevoz »Zasavje« (t/km)	5,500.000	3,395.468	61,7
TOZD ESD (ure)	321.000	255.067	79,5

Erika Kavčič

Kotredež je dvignil odkopne storitve

Poskusno odkopavanje s podporjem Salzgitter z odkopno metodo z rušenjem in pridobivanjem iz nadkopnega dela, smo začeli v jami Kotredež na 6. etaži polja P 56 vzhodno krilo, dne 30. aprila 1973, in sicer na od-

kopni fronti 16 m, na kateri pa je bil izkop podprt s frikcijskim jeklenim podporjem tipa STT. Z uvajanjem Salzgitter podporja smo v nadaljnjih mesecih nadaljevali na zahodnem krilu polja 6, leta 1975 pa smo ga z uspe-

hom uvedli tudi na mokrih deloviščih polja 7. Že od maja 1975 dalje, odkopava obrat Kotredež praktično na vseh deloviščih s podporjem Salzgitter, to je na 4 čelih skupne širine 76 m. V času uvajanja Salzgitter podporja smo odstranili banane z zadnjih delov stropnikov ter prestavili zadnji transporter DVT 400 pred zadnje stojke.

Letos avgusta smo pričeli z nadaljnimi izboljšavami za doseganje čim višjih storitev, in sicer izdelavo prečnega odkopa ob takojšnji montaži Salzgitter podporja in uvedbi podporja Salzgitter tudi na izkopu širokočelnega delovišča. Z dobavo dveh kakovostnih visokotlačnih črpalk Hauhinco je moderniziranje podpiranja na širokočelnih deloviščih v poljih 6 in 7 v jami Kotredež zaključeno, rezultati tega moderniziranja pa se izražajo v povečanih odkopnih storitvah.

Leta 1973 je znašala odkopna storitev do vključno aprila, ko je bilo vgrajeno prvo Salzgitter podporje, 6,58 t/del. Do konca 1. 1973 se je storitev dvignila na 6,85 t/del. Leta 1974 je znašala povprečna 7,27 t/del., v prvih osmih mesecih 1975. leta 8,11 t/del., v zadnjih treh mesecih pa že 8,72 t/del. Porast odkopne storitve od 1. do 8. 1975/1. do 4. 1973 je torej za 23 %, porast od 6. do 8. 1975/1. do 4. 1973 pa za 27 odstotkov.

S prehodom na triizmensko obratovanje s 15. 9. 1975, ni pričakovati bistveno različnih storitev, saj so v zadnjem času bila delovišča s Salzgitter podporjem večinoma obložena na vse tri tretjine, pri čemer so ponoči potekala neproduktivna dela.

Nadaljno povečanje odkopnih storitev pa lahko dosežemo z uvedbo še nekaterih izboljšav, kot npr. hidravličnim pomikom dvoveržnih transporterjev ob istočasnem samodejnem nakladanju podkopnega premoga. Te poskuse smo na obratu Kotredež že opravili in so pokazali izredno ugodne rezultate. Zaradi

neustreznih odrivalnih batov pa tega nismo uvedli v redno pridobivalno delo. S takimi in podobnimi izboljšavami bi lahko povečali tudi dnevni napredek čela preko sedanje »magične« meje 1 m na dan. Nedavna zapora dveh širokočelnih delovišč zaradi pojava ogljikovega monoksida oziroma dejstva, da bo obrat Kotredež za čas odkopavanja do 6. obzora pridobival na komaj 3 širokočelnih odkopih, je nujno, da z izboljšavami poiščemo najkrajšo pot do večje proizvodnje.

Matjaž Hočevar, dipl. inž. rud.

GIP Beton — Zasavje iz Zagorja ob Savi je pričelo z zemljiškimi deli za postavitve tovarne plinobetona v Kisovcu.

Foto inž. A. Bregant

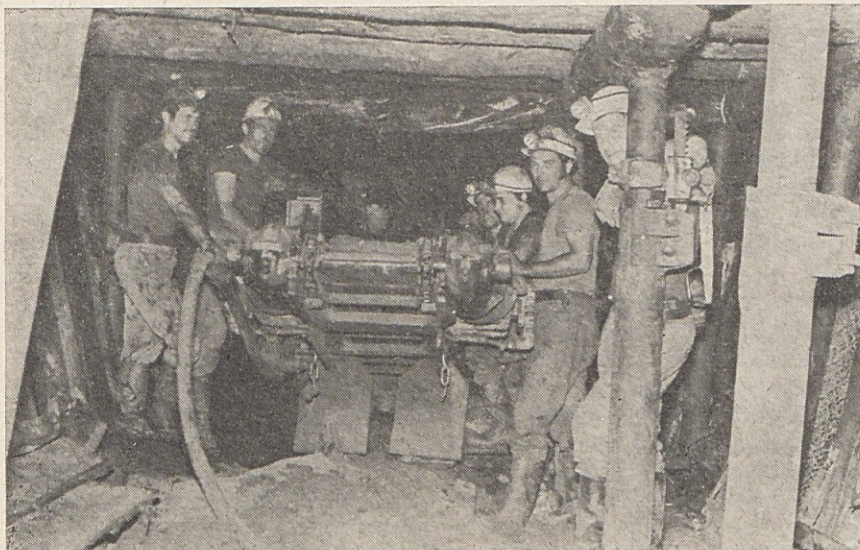
Perspektive jame Dol in stanje investicijskih del

Jama Dol, kot dislociran obrat TOZD rudnika premoga Hrastnik, se v zadnjem času srečuje s precejšnjimi težavami v proizvodnji premoga, kot tudi glede obratnih in jamskih storitev. Opravičljivih vzrokov za to je več.

Iz že znanih razlogov, da premog v energetiki ne bo več potreben kot osnovni vir energije, smo temu primerno tudi na ob-

ratu Dol prehajali na skrčevanje določenih investicijskih del, češ, da bomo obrat zaprli čez šest mesecev, drugi so predlagali eno leto in tako naprej. Vendar do realizacije tega ni prišlo, ker je tudi obrat Dol dajal svoj delež v skupnih naporih za realizacijo proizvodnje, in sicer več let stalno po 300 do 330 in tudi več ton na dan. Sčasoma pa je prišlo do spremembe

in je premog postal zopet pomemben vir energije. Ta čas je bila jama obrata Dol provizorično odprta s progami v neposredni bližini sloja. Ko se je pričela denarna ihta za investicije za nova odpiralna dela na obratu Dol, so se dela zavlačevala iz meseca v mesec in tudi v leta. Vedeli smo, v kakšno stanje bo prišla jama Dol in da bo manjkalo tonaže pri skupni realiza-

Skupina rudarjev v jami TOZD rudnik Hrastnik pri stroju za napredovanje prog F 6 — A. (Foto Jože Kirič)

ciji TOZD rudnika Hrastnik, vendar so se investicijska dela zavlekla tako, da je prešla glavna izvozna proga na koti 260 in vpadnik v cono rušenja. Iz tega razloga je bila potrebna večja angažiranost vzdrževalnih števil na progah. Tudi prej je imela jama določene težave glede pritiskov in odvajanja vode. Vendar, ker je bila vertikalno odprta, je bila proizvodnja koncentrirana in so znašale storitve na odkopu do 16 ton na šiht, prav tako je obrat dosegal povprečno skupno storitev od 2,50 do 2,80 ton na šiht.

Sedanje stanje je zelo slabo, ker je jama odprta po dolžini, kar otežuje delo. Predolgo smo določeni del fronte polja odkopavali pri preveč je šihtov pri transportu in za čuvanje mehanizacije.

Trenutno v jami Dol odkopavamo srednji sektor B-polja, na koti 260/4 in 260/5 etaži ter pripravljamo 260/6 etažo in vpadnik 260/7 etažo. Predvidevamo, da bo to polje odkopano do 250/6 etaže predvidoma do meseca junija 1976, v tem času pa moramo izdelati novo transportno pot iz kote 250 na koto 290 s prečnico, s čemer bo omogočeno odkopavanje D₁ in D₂ — polja (zapadno od B-polja Srednji sektor). To bi odkopavali približno leto in pol do

dveh let, v tem času pa bi morali izvozni vpadnik s pripadajočimi progami in jaški poglobiti do 100-kote. Po končanih predvidenih delih, bi jama lahko obratovala približno 4 do 5 let.

Z novim projektom odpiranja jame Dol, po katerem naj bi s pripravljalnimi deli končali v letu 1976, bi bile te pomanjkljivosti odpravljene, kar bi bilo potem zopet v korist koncentrirane, vertikalne proizvodnje. Ostal bo še vedno fizični napor pri delu na rušenju odkopov, kar bi bilo potrebno razmisliti in če bi se pokazale večje širine odkopov (vsaj 5 m), vgraditi Salzgitter podporje. Ker bi odkopavali v bližini, bi s tem dosegli tudi večje in hitrejše napredovanje.

Razmisliti moramo tudi o odpiranju Morav do vzhodne meje z rudnikom Laško, saj ima naš sosednji rudnik zelo lepo polje prav na meji našega obrata. Raziskovalna vrtanja naj bi pokazala, če bi k tej investiciji pristopili. Odpiralna dela pa tudi ne bi terjala prevelikih investicij, saj je jama na koti 470 in 403 še vedno odprta, proge in jaški v apnencu pa so izdelani.

Jamo Dol pospešeno odpiramo z novim vpadnikom iz kote 250 na koto 150, vendar tu še vedno manjka strojna oprema za pospešeno napredovanje

prog, kar je v tej jami zelo karakteristično.

Jama Dol je perspektivna, saj tu potrebujemo le malo materiala, ležeči sloji so ugodni za pridobivanje, premog je kakovosten, ostra pa je ločnica talnina — krovtnina.

Za nadaljnje dobro gospodarjenje v jami Dol, za boljše in jasnejše perspektive obratovanja, je potrebno razumevanje vseh prizadetih v verigi skupnega dela. V jamo bomo morali uvesti nekatere novosti in dati vso prednost koncentrirani vertikalni proizvodnji.

Boris Šentjurec

Rekonstrukcija opekarne bo stekla

Predvidevamo, da nam bo v septembru t.l. uspelo izpeljati vsa pripravljalna dela, dobiti gradbeno dovoljenje in skleniti pogodbo z izvajalcem gradbenih del za rekonstrukcijo krožne peči ter da bo letos oktobra končno le stekla več kot nujna rekonstrukcija opekarne.

Po načrtu bi morali pričeti z rekonstrukcijo opekarne že v začetku letošnjega leta, kar pa spričo stalne nelikvidnosti ni bilo mogoče, ker nikakor nismo uspeli zbrati potrebna sredstva za lastno udeležbo pri financiranju rekonstrukcije. To nam je z velikim trudom in prizadevanjem vseh delavcev GRAMATA in vodilnih strokovnih delavcev skupnih strokovnih služb, uspelo šele v začetku septembra. Zbrali smo po predračunu potrebna sredstva in od Službe družbenega knjigovodstva do-

bili težko pričakovano potrdilo o zagotavljenih sredstvih za rekonstrukcijo. S tem potrdilom smo takoj nadaljevali postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je v tem času, ko smo zbirali potrebna denarna sredstva miroval, čeprav je bila vloga za izdajo gradbenega dovoljenja s projekti in vsemi potrebnimi soglasji že pred meseci vložena na skupščini občine Trbovlje. Vendar pa po predpisih ni bilo mogoče dobiti gradbenega dovoljenja brez potrdila SDK o zagotavljenih sredstvih.

Predračunska vrednost investicije v osnovna sredstva v znesku 16,360.420 din, ki je bila v našem glasilu že objavljena, še vedno velja, čeprav so se nekateri prispevki in cene že spremenili in se verjetno še bodo. V času, ko smo zbirali potrebna denarna sredstva za lastno udeležbo, se je povečala stopnja obveznega prispevka za energetiko od 3,2 na 4,8 % od predračunske vrednosti, zagotoviti pa smo morali tudi denarna sredstva za povečanje trajnih obratnih sredstev v višini 1,645.000 din. Za ta znesek nam je poleg 3,668.000 dinarjev za lastno udeležbo, dala garancijo Ljubljanska banka, podružnica Trbovlje. Tudi carinska stopnja za uvoz opreme za opekarne se je v tem času bistveno povečala in smo plačali carine od predvidenih 850.000 dinarjev kar 1,626.000 din.

Iz tega lahko vidimo, da so pogoji za tovrstne investicije zelo poostreni. Potrjeno pa je bilo tudi v našem primeru dejstvo, da je hitro graditi tudi ce-

neje graditi. Če bi lahko pričeli z rekonstrukcijo v začetku leta, kot smo načrtovali, ne bi bilo treba plačati povečanega prispevka za energetiko, niti povečane carine, prav gotovo pa bi bile cene izvajalcev del pri rekonstrukciji tudi nižje, kot so danes. Poleg tega pa bi v drugi polovici letošnjega leta delali na že rekonstruirani opekarni. Tu bo potem delo mnogo varnejše in manj naporno. Proizvodni načrt bi prav gotovo dosegli, medtem, ko ga zaradi zakasnitve rekonstrukcije ne bomo mogli doseči. Zaradi tega bo tudi finančni rezultat slabši od pričakovanega, vendar še kljub temu predvidevamo, da bo pozitiven.

Opremo za avtomatiko transporta opeke in gorilnike za kurjenje z mazutom, je izdelala in dobavila avstrijska firma NIESENBACHER iz Gradca, v dogovorjenem roku. Od 8. 5. 1975 imamo to opremo že uskladiščeno na opekarni. Rekonstrukcija opekarne ne predstavlja le preureditev peči na kurjenje z mazutom, temveč obsega naslednja dela, oziroma objekte:

- rekonstrukcija krožne peči;
- izgradnja mazutne postaje;
- vgraditev avtomatike transporta opeke;
- ureditev kanalizacije in asfaltiranje zunanjih površin;
- rekonstrukcija trafo postaje;
- preureditev sedanjih sanitarij v umetne sušilnice;
- izgradnja novih sanitarij;
- izgradnja pokrite hale za zlaganje opeke v pakete (paketirnica);

- izgradnja pokritega skladišča gline za zorenje gline zoričnica).

Predračunska vrednost investicij v osnovna sredstva znaša:

	din	%
— gradbena dela	3,543.400	22,0
— strojna oprema domača	5,091.270	31,0
— elektro oprema domača	861.500	5,0
— uvozna oprema	5,549.250	34,0
— montažna oprema	850.000	5,0
— projekti in inženiring	465.000	3,0
Skupaj	16,360.420	100,0

Viri financiranja:

— inozemsko posojilo	5,640.000	34,5
— posojilo Ljublj. banke	4,908.126	30,0
— lastna udeležba	5,812.294	35,5
Skupaj	16,360.420	100,0

Skupno potrebna in že zagotovljena sredstva znašajo:

— invest. v osn. sredstva	16,360.420	din
— trajna obratna sred.	1,645.588	din
— 4,8 % prisp. za energetiko	785.300	din
Skupaj	18,791.308	din

Ivan Slanšek, ing.

Vtisi s specializacije v Franciji

V času od 22. maja do 6. julija 1975, sem v okviru mednarodnega tehničnega sodelovanja med Francijo in Jugoslavijo v organizaciji ACTIM (Pariz), opravil šesttedensko specializacijo na temo: »Izgradnja prog v

premogu in jalovini v rudnikih ter izgradnja predorov«.

Polovico prakse sem imel v premogovnih bazenih severne Francije Nord-Pas de Calais in Lorraine, kjer sem si ogledal delo pri izdelavi prog v rudni-

kih Ledoux, Courrieres, Ostricourt in Donuai (Nord-Pas de Calais) ter Merlebach, Wendel, La Houve in Simon (Lorraine). To prakso — specializacijo je pripravila državna organizacija Charbonnages de France, ki

združuje premogovnike Francije.

Drugo polovico prakse pa je pripravilo Združenje proizvajalcev opreme za podzemna dela — Syndicat des Constructeurs de Matériels pour Mines et Travaux souterrains, ki združuje vse pomembnejše proizvajalce raznovrstne opreme, tako za rudnike kot za vsa druga podzemna dela. V okviru te prakse sem imel ogled tovarn, predorov, gradbišč podzemne železnice in rudnikov železa ter razne razgovore s predstavniki podjetij. Naj navedem proizvajalce z njihovimi sedeži in dejavnostjo za podzemna dela, kjer je potekala specializacija:

Bouygues — Clamart pri Parizu

Ena največjih gradbenih firm v Franciji, izdelovalec kompletne stroja za izdelavo predorov-rovov UNIBO do premera 7,00 m, ki je predelana izvedba stroja Robbins.

Eimco — Pariz

Podružnica svetovno znane ameriške firme: glavni proizvođači so razne nakladalne naprave vseh velikosti in načinov premikanja (gosenice, kolesa, tračnice), predvsem pa kamioni-nakladalci z diesel pogonom (v Jugoslaviji so jih začeli uporabljati v rudniku boksita Nikšić) ter črpalke za beton, brizgani beton in podobno.

Joy — Pariz

Tovarna v Montlueonu je enako kot Eimco podružnica znane ameriške firme, ki pa je v delovanju (isto tudi Eimco) več ali manj samostojna. Proizvaja nakladalne kamione, vrtalna kladiva in vozove, kompresorje, stroje za izdelavo prog Continuous Miner ter specialne valjčke za gumi trakove.

Maco Meuden — Meuden pri Parizu

Proizvaja predvsem vrtalna kladiva in vozove, kompresorje.

Titanite — Pontailier sur Saone

Tovarna razstreliva, ki pa je istočasno največji proizvajalec

patron za uporabo sider z lep-ljenjem.

Lenoir & Mernier — Pogny sur Meuse

(Tehnični biro v Esch sur Alzette v Luxemburgu), največji proizvajalec sider.

Secoma — Villeurbanne — Lyon

Vrtalni vozovi tako za odstreljevanje kot sidrenje.

Berry — Lille

(Biro v Lyonu), specializirana firma za zračenje v podzemnih prostorih.

Ugine Aciers — Bourg en Bresse

Specializirana firma za vrtalna dleta, krone in drugo opremo za vrtanje (rudarstvo, gradbeništvo, raziskovalno in naftno vrtanje).

Ogledal sem si naslednja gradbišča:

— odvodni kanal v centru Pariza, čiščenje naplavin s kamionom-nakladalcem Eimco;

— podzemna železnica — Metro v Parizu v bližini Gare de Lyon, izdelava, betoniranje in druga dela;

— podzemna železnica — Metro v Parizu v bližini Les Halles, izdelava predora in postaje;

— cestni predor Ponte de Saint Cloud v predmestju Pariza, izkop, betoniranje, injektiranje;

— cestni predor v mestu Nice-Cimiez, izkop v raznih fazah;

— rudnik železa Saint Pierre-mont blizu meje z Luxemburgom, odkopavanje s puščanjem stebrov, odstreljevanje, podpiranje s sidri;

— rudnik železa Serrouville blizu meje z Luxemburgom, odkopavanje po metodi puščanja stebrov s stroji Continuous Miner ter podpiranje s sidri;

— vodni rov za hidrocentralo med rekama Arc in Isère (projektirana dolžina 20 km) pri kraju La Chambre v bližini italijanske meje.

Iz tega pregleda je razvidno, da sem ves čas prakse, posebno še v drugem delu mnogo poto-

val po vzhodni polovici Francije od severa (Douai, Merlebach ter Luxemburg) do juga (Nice) in vzhoda (Lyon, La Chambre).

Vsekakor moram poudariti, da je bila specializacija (delno tudi na lastno zahtevo po spre-membi prakse) tako organizirana, da sem vedno videl nekaj novega, brez ponavljanja ogle-dov enakih del in opreme.

1. PREMOGOVNIKI

V obeh bazenih sem si praviloma ogledal le dela pri izdelovanju prog v skladu s temo specializacije, saj je ostalo le malo časa za ogled odkopnih čel in drugih rudniških objektov.

a) Premogovni bazen Nord-Pas de Calais

Kljub temu, da so glavne zaloge v tem bazenu črnega premoga že izčrpane, (proizvodnja premoga je padala od 35,000.000 ton v letu 1930, do najnižje proizvodnje 9,000.000 ton v letu 1974), je energetska kriza v svetu tudi v Franciji pospešila iskanje vseh še možnih virov energije in tako lahko z državno subvencijo pri vsaki toni nakopanega premoga, ta bazen ponovno oživlja in podaljšuje svojo življenjsko dobo. Pri tem so začeli ponovno izkoriščati vso jalovino, v kateri je nad 30 % premoga, ki je ostal neizkoriščen zaradi slabe separacijske tehnike v začetku rudarjenja.

Neodvisno od vsega tega v rudnike uvajajo vso možno moderno rudarsko opremo, iščejo pa tudi najboljše rešitve pri vseh rudarskih delih.

V bazenu prevladujejo strmi in polstrmi sloji črnega premoga povprečne debeline 1,29 m. Izdelujejo precej prog, in sicer ca. 26 m/1000 ton neto proizvodnje 1/4 m v jalovini in 22 m v premogu. Vse proge izdelujejo ekipe iz staleža posameznega rudnika in ni običaj, da bi za izdelavo proge najemali tuje izvajalce ali specializirane firme. To je v praksi skoraj v vseh francoskih premogovnikih.

Vrtanje

Samostojna vrtalna kladiva se uporabljajo le še za manjša dela, sicer pa se uporabljajo skoraj izključno vrtalni vozovi firm Maco Meudon in Montabert (s hidravličnimi vrtalnimi kladivi), tako na gosenicah, kot tudi na kolesih ali žičnicah (v vpadnikih). Postopno želijo preiti v celoti na hidravlična vrtalna kladiva, ki imajo velike prednosti (manjša teža, prilaganje udarne sile in števila obratov trdnosti hribine, zmanjšanje hrupa, neodvisnost od nihanja pritiska komprimiranega zraka).

V vsem bazenu so prišli na enoten — povečan prerez vrtine in razstreliva (42 mm in 35 mm), kar je dalo velik prihranek tako glede časa vrtanja, kot tudi na stroških.

Nakladanje — transport

Poleg znanih nakladalnih naprav na kolesih in gosenicah (največ EIMCO) se vedno bolj uveljavlja kamion-nakladalec na diesel pogon, Wagner ST 2 B (L'equipement Minier). Njihov cilj je uvedba teh kamionov v vse jalovinske proge in delno tudi v nadkope in vpadnike, saj so prav v času mojega obiska uporabljali ta kamion v vpadniku z naklonom 13°, vendar rezultati niso bili ravno ohrabrujoči kamion se je premikal navzgor s pomočjo motala, nameščenega na kamionu).

Za transport do vozičkov večinoma uporabljajo enoveržni transporter (predvsem Halbach & Braun), obešen na žičnici, po kateri se pomika ter odmetava izkopsnino v vozičke ali pa na trak.

Podpiranje

Večji pritiski niso prav pogosti, zato kot podporje uporabljajo predvsem TH in sidra. TH podporje je praviloma tričlensko in samo dveh vrst 21 in 29 kg/m, medsebojno povezano s ploščatim železom.

Izvedli so mnogo poizkusov, da bi izbrali najprimernejša sidra in sedaj so ostali pri sid-

rih z lepljenjem. Kot lepilo — patrone uporabljajo v glavnem izdelke tovarne Celtite (Celfix) in nekoliko manj izdelke tovarne Titanite. Premer vrtine je 28 mm in sidra 20 mm, enako tudi patrone. Ugotovljeno je, da je ta razlika v premerih izredno pomembna in bi morala biti od 4 do 6 mm. Dolžina patrone se prilagodi potrebni količini za zapolnitev cele luknje.

Za dosego dobre nosilnosti (v najboljših pogojih do 27 ton, sicer pa običajno 17 do 20 ton) je treba upoštevati še naslednje:

— izbira primerne jekla, predvsem je pomembna tudi oblika prereza;

— konica sidra mora biti poševno odrezana, da raztrga oba plašča patrone po celotni dolžini;

— pri potiskanju se mora sidro vrteti z najmanj 250 obratov na minuto, hitrost potiskanja sidra v luknjo 10 sekund na 1 m vrtine.

Seveda se ti zahtevki spreminjajo od postavljenih zahtev (toga sidra ali sidra s popuščanjem, prednapenjanje, itd.). Običajno je možno po 20 sekundah sidro že napeti s silo 5 do 7 ton, kar daje zahtevano nosilnost.

Imajo pa te patrone eno, vendar zelo važno pomanjkljivost, to je doba uporabnosti, ki v normanih razmerah ne presega dveh mesecev. Posebno v poletni vročini se še zmanjša (pozimi nekoliko podaljša), najprimernejša je od 10 do 20°C, kar je tudi priporočljiva temperatura zraka pri nameščanju.

Premogovni bazen Lorraine

V nasprotju z bazenom Nord-Pas de Calais, pa je ta premogovni bazen predvsem zaradi ugodnih pogojev (sloji povprečne debeline 2.17 m), do nastopa svetovne energetske krize je svojo proizvodnjo nenehno dvigal (leta 1964 je bila dosežena največja proizvodnja 15,628.000 ton), nato pa je začela padati in je znašala v l. 1974 le 9,066.300 ton. Sedaj pa zopet proizvodnjo zvišujejo.

Ves čas pa so dosegali tudi zaradi študioznega pristopa k tehnologiji odkopavanja, zelo dobre rezultate, saj so njihove storitve (jamska 4,6 t/del.) med najvišjimi v Evropi pa tudi sicer so rudniki opremljeni z vso moderno opremo, ki jo lahko uporabljajo.

Vrtanje

Tudi v tem bazenu uporabljajo podobno opremo, pri tem pa so začeli za izdelavo vrtin za sidra uporabljati specialne vozove firme Secoma. Vrtanje je rotacijsko zaradi tega, da je vrtina izdelana s čimbolj gladkimi stenami. S tem vrtalnim vozom, ki ima na lafeti dva vrtalna strojčka (eden za vrtanje, drugi pa za potiskanje sidra v vrtino), dosežejo ne le visoke učinke, predvsem pa opravlja vsa dela na sidrenju en delavec, sidra pa lahko nameščajo točno po zahtevanih normah. Premer vrtin za odstreljevanje so povečali na 48 mm (premer patron razstreliva 40 mm) in tako dosegli prihranek 50% na številu vrtin in 30% na času vrtanja (od prejšnjega premera patron 25 mm). Pri tem je nekoliko narasla specifična poraba razstreliva (za ca. 10%), vendar pa je z manjšim številom detonatorjev ta višni strošek več kot izravnal.

Naj kot posebnost omenim, da pri odstreljevanju v progah zelo pogosto uporabljajo posebne komore za zaščito delavcev pred plini, ki nastopajo pri razstreljevanju. Ta komora je običajno pločevinast zaboj s klopni in z dovodom komprimiranega zraka, stražar za preprečitev dostopa, pa je zavarovan s plastičnim »loncem«, ki ima okence in dovod komprimiranega zraka.

Nakladanje — transport

Tu ni bistvenih razlik od bazena Nord-Pas de Calais.

Podpiranje

Sidra so osnovni element podpiranja, predvsem v kombinaciji s TH podporjem in raznimi I profili, stojke pa iz dveh rav-

nih delov TH podporja, povezanih z objemko.

Pri izdelavi etažnih prog v stanah po potrebi nameščajo sidra iz steklenih vlaken, ki se tako, kot vsa ostala sidra s patronami pritrdijo — zalepijo. Nosilnost teh sider je mnogo manjša (6 do 8 ton), a zadostuje za obstojnost sten prog v premožu. Ko pride pri odkopavanju stroj, običajno valjčni, do takega sidra, ga odreže brez da bi se pri tem poškodovala rezila.

Na temelju študij in opazovanj so ugotovili, da dajejo v njihovem bazenu izboljšave naslednje povišanje storitev:

- 10 % — izboljššan način odstreljevanja;
- 21 % — uvedba novih hidravličnih vrtnih kladiv;
- 10 % — boljše oskrba s komprimiranim zrakom;
- 15 % — uvedba vrtnih vozov,
- 20 % — uvedba nakladalcev s stranskim iztresanjem in uvedba kamionov-nakladalcev;

10 % — sistematičnost pri uvedbi sider.

Stroji za izdelavo prog v premožu

V uporabi so predvsem stroji Continuous Miner, firme Joy in pa Westfalia VM-08 (stroj iz katerega se je razvil odkopni stroj Revageuse), dočim strojev F 6 A in drugih niso preizkušali. (nadaljevanje v prihodnji številki.)

Cveto Majdič, dipl. inž. rud.

Finančno poslovanje v razdobju januar-julij 1975

V 8. številki našega glasila SREČNO smo objavili rezultate finančnega poslovanja v I. polletju. Poudarjeno je bilo, da je obračun začasen in bo naknadno popravljen glede na rebalans finančnega načrta. V isti številki

glasila SREČNO je na straneh 18 in 19 prikazan tudi popravek gospodarsko-finančnega načrta za leto 1975. Na temelju rebalansa finančnega načrta, se ostanki dohodka po posameznih TOZD spremenijo takole:

TOZD	prvi obračun	popravek	popravljen obračun
rudnik Hrastnik	442.900	4.041.100	3.598.200
rudnik Trbovlje	7.007.200	1.144.900	5.862.300
rudnik Zagorje	6.712.700	1.940.300	4.772.400
separacija	3.412.500	626.800	2.785.700
RGD	3.404.400		3.404.400
ESD	353.800		353.800
GRAMAT	881.800		881.200
Avtoprevoz	422.400		422.400
RŠC	361.500	329.100	32.400
SS	374.800		374.800
ZPT skupaj	22.487.600		22.487.600

Dohodek za razdelitev	39.258.200
Bruto OD	38.124.400
Bruto ostanek dohodka	1.133.800
% delitve dohodka	

bruto OD	97,1
bruto skladi	2,9

Od pozitivnega ostanka dohodka odpade na premož 2.364.800 din, ta rezultat pa znižajo izgube pri drugih dejavnostih in izredni izdatki, pri katerih smo obračunali v celoti naše obveznosti do TGA Kidričevo za dobavljen premož slabše kakovosti.

TOZD RUDNIK PREMOGA TRBOVLJE

Celotni dohodek	71.169.700
Porabljena sredstva	29.161.000
Dohodek	42.008.700
Pogodbene in zakonske obveznosti	6.859.000
Dohodek za razdelitev	35.149.700
Bruto OD	29.514.700
Bruto ostanek dohodka	5.635.000
% delitev dohodka	
bruto OD	84,0
bruto skladi	16,0

Spremembe finančnega uspeha, so na podlagi rebalansa načrta, nastopile le v proizvodnji oziroma prodaji premoža, dočim je rezultat drugih dejavnosti ostal nespremenjen.

Za mesec julij 1975 se s finančnim uspehom ne moremo pohvaliti, saj je končni ostanek dohodka v ZPT nižji, kot ga izkazuje obračun I. polletja. Negativna razlika v juliju se nanaša izključno na premož in gradbišča RGD. Rezultati po

posameznih TOZD so koncem julija naslednji:

TOZD RUDNIK PREMOGA HRASTNIK

Celotni dohodek	85.825.400
Porabljena sredstva	38.774.300
Dohodek	47.051.100
Pogodbene in zakonske obveznosti	7.792.900

Pri tej TOZD se je znižal ostanek dohodka pri premogu na 5,996.200 din zaradi prenosa realizacije na rudnik Hrastnik, na podlagi rebalansa finančnega načrta. Druga negativna razlika se nanaša na samske domove, pralnice in izredne izdatke.

TOZD RUDNIK PREMOGA ZAGORJE

Celotni dohodek	91,123.000
Porabljena sredstva	40,121.100
Dohodek	51,001.900
Pogodbene in zakonske obveznosti	7,427.200
Dohodek za razdelitev	43,574.700
Bruto OD	39,594.600
Bruto ostanek dohodka	3,980.100
% delitev dohodka	
bruto OD	90,9
bruto skladi	9,1

Tudi pri tej TOZD se je znižal pozitiven ostanek dohodka pri premogu na 2,951.200 din zaradi rebalansa finančnega načrta. Druga pozitivna razlika se nanaša na uspehe ostalih dejavnosti rudnika.

TOZD SEPARACIJA PREMOGA TRBOVLJE

Celotni dohodek	38,220.700
Porabljena sredstva	18,253.500
Dohodek	19,967.200
Pogodbene in zakonske obveznosti	3,400.500
Dohodek za razdelitev	16,566.700
Bruto OD	13,961.700
Bruto ostanek dohodka	2,605.000
% delitev dohodka	
bruto OD	84,3
bruto skladi	15,7

Negativni rezultat izkazujemo pri nakladanju in transportu premoga, kar je pa najbrže pripisati nepavilnemu kontiranju stroškov. Druge dejavnosti so aktivne.

TOZD RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST TRBOVJE

Celotni dohodek	57,910.300
Porabljena sredstva	20,289.800
Dohodek	37,620.500
Pogodbene in zakonske obveznosti	5,428.500
Dohodek za razdelitev	32,192.000
Bruto OD	26,916.700
Bruto ostanek dohodka	5,275.300

% delitve dohodka

bruto OD	83,6
bruto skladi	16,4

Pri RGD se je dohodek povečal za neto devizni priliv, povečali pa so se tudi izredni dohodki, dočim je pozitiven rezultat na domačih gradbiščih v juliju nekoliko nižji. V skupnem znesku je izkazan v aktivnem saldu.

TOZD ELEKTROSTROJNA DELAVNICA TRBOVLJE

Celotni dohodek	21,972.800
Porabljena sredstva	13,935.700
Dohodek	8,037.100
Pogodbene in zakonske obveznosti	1,144.200
Dohodek za razdelitev	6,892.900
Bruto OD	6,557.900
Bruto ostanek za sklade	335.000

% delitve dohodka

bruto OD	95,1
bruto skladi	4,9

Ostanek dohodka za sklade se je v juliju nekoliko znižal, ker izkazujeta obe delavnici negativni rezultat. V končnem znesku sta obe pozitivni. Toplarna je izgubo znižala za 128.800 din in znaša še 315.300 din.

TOZD GRAMAT TRBOVLJE

Celotni dohodek	6,648.400
Porabljena sredstva	3,019.000
Dohodek	3,629.400
Pogodbene in zakonske obveznosti	525.600
Dohodek za razdelitev	3,103.800
Bruto OD	2,041.500

% delitve dohodka

bruto OD	65,8
bruto skladi	34,2

Opekarna in kamnolom sta dosegla v juliju uspešni rezultat, dočim pri gradbeni skupini ni sprememb.

TOZD AVTOPREVOZ TRBOVLJE

Celotni dohodek	8,669.700
Porabljena sredstva	4,577.700
Dohodek	4,092.000
Pogodbene in zakonske obveznosti	691.700
Dohodek za razdelitev	3,400.300
Bruto OD	2,949.800
Bruto ostanek za sklade	450.500

% delitve dohodka

bruto OD	86,8
bruto skladi	13,2

V primerjavi z junijem se je ostanek dohodka povečal za 28.100 din. Pozitivne so vse dejavnosti, razen osebnega prometa in nakladalca.

TOZD RUDARSKI ŠOLSKI CENTER ZAGORJE

Celotni dohodek	8,965.600
Porabljena sredstva	4,044.300
Dohodek	4,921.300
Pogodbene in zakonske obveznosti	491.200
Dohodek za razdelitev	4,430.100
Bruto OD	4,566.800
Bruto ostanek za sklade	— 136.700

% delitve dohodka

bruto OD	103,1
bruto skladi	— 3,1

V juliju je RŠC posloval z izgubo, zaradi prenosa dela dohodka na premogu na osnovi rebalansa finančnega načrta in zaradi nizke proizvodnje premoga v tem mesecu.

SKUPNE SLUŽBE

Celotni dohodek	31,365.600
Porabljena sredstva	20,105.000
Dohodek	11,260.600

Aktivnost samoupravnih organov

V času od 15. avgusta do 15. septembra t.l. so potekale seje in zasedanja raznih organov samoupravljanja delovne organizacije.

Tudi tokrat, kot običajno, navajamo najpomembnejše zadeve o katerih so razpravljali in sklepali ti organi.

ODBOR ZA KADROVSKO POLITIKO IN SOCIALNO VARSTVO ZPT

Dne 28. avgusta 1975 je bila 7. seja odbora za kadrovske politiko in socialno varstvo ZPT v tej mandatni dobi. Na seji so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

— sklenil je, da bodo kandidati ki so ali bodo obiskovali družbenopolitične in samoupravne šole oziroma seminarje ostali v staležu zaposlenih v TOZD, kjer združujejo svoje delo, s tem, da jim gre OD po delovnem mestu za polni delovni čas, da imajo priznanih nadaljnjih 120,00 din na dan za kritje stroškov bivanja, šolanja, itd. in da jim pripada regres za prehrano med delom v višini po 200,00 din mesečno;

— enajstim prosilcem je naknadno odobril kadrovske štipendije za šolsko leto 1975/76 za šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah;

— enajstim članom kolektiva je odobril štipendije za šolanje na dveletni rudarski nadzorniški šoli v Velenju. Hkrati je določil tudi ugodnosti, ki so jih deležni ti slušatelji v času šolanja. S poukom bodo začeli v februarju 1976;

— šestnajstim članom kolektiva je odobril plačevanje šolnine za izredno šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah po delovnem času;

Pogodbene in zakonske obveznosti	1,600.900
Dohodek za razdelitev	9,659.700
Bruto OD	8,961.800
Bruto skladi	697.900
% delitve dohodka	
bruto OD	92,8
bruto skladi	7,2

Skupne službe izkazujejo pozitivno razliko pri vseh dejavnostih, tudi pri počitniških domovih. Negativna sta le Partizanski vrh in Novigrad.

POVZETEK

V ZPT kot celoti se je v juliju rezultat znižal za 1,449.400 din. Doseganje in delitev dohodka za vse TOZD in SS je naslednji:

TOZD	Načrtovano	Doseženo
rudnik Hrastnik	9,0	2,9
rudnik Trbovlje	8,7	16,0
rudnik Zagorje	9,3	9,1
separacija	11,0	15,7
RGD	15,2	16,4
ESD	11,1	4,9
GRAMAT	13,5	34,2
Avtoprevoz	7,4	13,2
RŠC	5,5	— 3,1
SS	7,6	7,2
ZPT	10,1	10,8

Iz gornjega prikaza vidimo, da poteka delitev dohodka v ZPT v okviru načrta, dočim so v poedinah TOZD odstopanja.

OSEBNI DOHODKI

Povprečni mesečni osebni dohodki so znašali:

TOZD — za 182 ur	1974	I.—VII. 1975	Indeks
rudnik Hrastnik	2.988	3.527	118
rudnik Trbovlje	3.164	3.639	115
rudnik Zagorje	2.745	3.345	122
separacija	2.525	2.957	117
RGD	3.238	3.772	116
ESD	2.474	2.896	117
GRAMAT	2.335	2.631	113
Avtoprevoz	2.828	3.203	113
RŠC	3.116	3.807	122
SS	2.857	3.392	119
ZPT	2.902	3.433	118

za vse izvršene delavnike (24, 14 mesečno)

rudnik Hrastnik	3.446	4.014	116
rudnik Trbovlje	3.638	4.114	113

Celotni dohodek	421,871.200
Porabljena sredstva	192,281.400
Dohodek	229,589.800
Pogodbene in zakonske obveznosti	35,361.700
Dohodek za razdelitev	194,228.400
Bruto OD	173,189.900
Bruto ostanek za sklade	21,038.200
% delitve dohodka	
bruto OD	89,2
bruto skladi	10,8

Če si ogledamo doseganje delitve dohodka po posameznih TOZD in SS, dobimo naslednjo primerjavo z letnim finančnim načrtom:

bruto ostanek dohodka za sklade v % :

TOZD — za 182 ur	1974	I.—VII. 1975	Indeks
rudnik Zagorje	3.153	3.758	119
separacija	2.995	3.383	113
RGD	3.840	4.399	115
ESD	2.943	3.483	118
GRAMAT	2.685	2.942	110
Avtoprevoz	3.391	3.777	111
RŠC	3.674	4.457	121
SS	3.258	3.787	116
Z P T	3.370	3.912	116

Povprečni mesečni osebni dohodki za 182 ur so se napram letu 1974 povečali za 18 %, za vse opravljene delavnike pa za 16 %. Delo preko rednega delovnega časa 182 ur mesečno, povečuje osebne dohodke za 14 odstotkov.

Roman Turnšek

— glede na to, da so bile razpisane kadrovske štipendije za naslednje šolsko leto že razdeljene, je odbor negativno rešil 20 prošenj. Predlagal jih je v reševanje in ugodno rešitev občinskim solidarnostnim skladom združenih sredstev vsem trem občinam v Zasavju. Posebno stališče je odbor pri tem sprejel za otroke smrtno ponesrečenih članov kolektiva;

— sklenil je, da ni mogoče podpisati samoupravnega sporazuma o financiranju gradnje šolskih prostorov visoke šole za organizacijo dela v Kranju;

— v delavski svet splošne bolnišnice Trbovlje, je soglasno delegiral Martina Kralja, socialnega delavca iz TOZD Rudnik premoga Trbovlje;

— pri reševanju prošenj je odbor dve zavrnil;

— odbor se je zahvalil Vladimiru Sihurju, dosedanjemu vodji kadrovskega sektorja ZPT, za uspešno pomoč pri delu tega odbora, ob njegovem odhodu iz ZPT. Na to delovno mesto je bil imenovan po predhodnem razpisu Anton Hančič, dosedanji socialni delavec v TOZD Rudnik premoga Zagorje.

ODBOR ZA INFORMACIJE TISK IN PROPAGANDO ZPT

Dne 3. septembra 1975 je bila 5. seja odbora za informacije, tisk in propagando ZPT. Na se-

ji so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

— sklenil je, po predhodnih razpravah v TOZD in na temelju sklepa delavskega sveta ZPT, z dne 23. junija 1975, da bo proslava 25-letnice samoupravljanja in 30-letnice osvoboditve, v nedejo, 28. septembra 1975, ob 11. uri v delavskem domu v Trbovljah. Proslava bo imela kulturno-politični del s sodelovanjem slavnostnega govornika, razdelitvijo plaket predsednikom prvih delavskih svetov in nastop združenih pevskih zborov iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja ter recitatorjev in delavske godbe iz Trbovelj;

— za udeležence iz Hrastnika in Zagorja bo organiziran poseben avtobusni prevoz;

— po končani proslavi bo organizirano tovariško srečanje v neposredni okolici delavskega doma in na tržnem prostoru. Organizacijo priprave jedil in pijač imajo na skrbi menze vseh treh rudnikov in Termoelektrarne Trbovlje. Na pristojnih mestih je izpostaviti ustrezna soglasja;

— na proslavo je povabiti javne in politične delavce iz republike in federacije, znane kulturne delavce iz Zasavja, predsednike občinskih skupščin, sekretarje občinskih komitejev v ZK, predsednike občinskih sindikalnih svetov, predsednike občinskih svetov SZDL in

ZSMS iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja, člane odborov in leta 1950 vseh treh rudnikov in Termoelektrarne Trbovlje od leta 1950 dalje, prvoborce iz Zasavja itd.;

— izvedbo kulturnopolitičnega dela proslave in tovariško srečanje ima na skrbi dvanajstčlanski organizacijski odbor, ki ga vodi generalni direktor;

— plaketo samoupravljalca prejmejo prvič vsi predsedniki prvih delavskih svetov rudnikov Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ter Termoelektrarne Trbovlje, predsedniki delavskih svetov RTH in ZPT ter predsedniki prvih delavskih svetov izvoljenih v januarju 1950;

— sklenil je, da delovna organizacija sodeluje skupno z vsemi TOZD in skupnimi službami na razstavi ob 25-letnici samoupravljanja, ki jo organizira Občinski sindikalni svet za področje Trbovelj, dne 29. novembra 1975; s tem v zvezi je sprejel nekaj dodatnih sklepov, po katerih je treba pripraviti, gradivo do določenega dne, najsi bo tekstualno, fotografsko, itd. Odbor je sklenil, da je treba tudi v bodoče spretno voditi fototeko vseh pomembnejših prireditev, objektov, samoupravnih organov itd., ki se odvijajo v okviru delovne organizacije;

— odbor je potrdil poročilo komisije za izbiro znaka delovne organizacije REK Zasavje. Komisijo je imenoval generalni direktor na predlog vseh TOZD in skupnih služb, vodil pa jo je predsednik Anton Urankar, dipl. inž. str. iz Termoelektrarne Trbovlje. Delo komisije se je odvijalo na podlagi sprejetega razpisa, z dne 17. julija 1975 in je potekalo po osvojenem poslovniku;

— osvojil je predlog uredniškega odbora, da se v smislu določil samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov v TOZD in skupnih službah ZPT, zvišajo osnove za pogodbeno objavlanje prispevkov v glasilu Srečno za 20 %, ob upoštevanju dejstva, da so se v teku enega leta osebni dohodki pri ZPT dvignili za 1/4.

IZVRŠILNI ODBOR (poslovni odbor) ZPT

Deseta seja izvršilnega odbora (doslej poslovnega odbora) ZPT, je bila 4. septembra 1975. Na seji so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

— sklenil je, da mora finančni sektor v skupnih službah ponovno proučiti prošnjo tovariša Jožeta Jekoša, zaradi možnega izplačila odškodnine za uničeni osebni avto v času službenega prevoza;

— potrdil je finančni obračun vseh TOZD in skupnih služb ter delovne organizacije za razdobje januar—junij 1975. V skladu z osvojenimi stališči o vključevanju Termoelektrarne, bo finančni sektor upošteval finančne pokazalce TET v devetmesečnem obračunu;

— z analizo doseganja delitvenega razmerja TOZD napram načrtovanemu, je obvezno seznaniti vse TOZD. Sklenil je tudi, da naj v bodoče vsak mesec izdelujejo vodje gospodarskih oddelkov TOZD analize, ki naj omogočijo sprotno ukrepanje za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti;

— potrdil je poročilo o poteku proizvodnje za razdobje januar—avgust 1975;

— soglašal je s poročilom o poteku investicijskih del ter porabi amortizacije po programu porabe za letošnje leto;

— sprejel je analizo nadurnega dela za razdobje januar—julij 1975. Na temelju pokazalcev te analize morajo vse TOZD, ki izkazujejo porast nadurnega in nedeljskega dela, proučiti vzroke za to porast, ter to delo omejiti na določen odstotek. Podrobneje morajo o svojih analizah nadurnega dela za območje TOZD razpravljati in sklepati odbori za poslovne zadeve TOZD;

— odobril je Mirku Mlakarju, dipl. inž. iz skupnih služb, da skupno s štirimi drugimi člani kolektiva ZPT, potuje v SSSR na rudarsko razstavo v Donecku v času od 27. avgusta do 3. septembra;

— odobril je Dragu Hribarju, dipl. prav., potovanje v ZR Nemčijo zaradi proučitve disciplinskega prekrška delavca RGD;

— pripravil je predlog za razpravo in sklepanje na sejah delavskih svetov o preknjižbi inventurnih razlik — presežkov in manjkov, ki so bili ugotovljeni pri zadnjem popisu zaloga materiala.

DELA VSKI SVET ZPT

Osemnajsto zasedanje delavskega sveta ZPT je bilo 11. septembra 1975. Na zasedanju je delavski svet razpravljal in sklepali o naslednjih zadevah:

— sprejel je načelni sklep o spremembi 136. člena samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov v TOZD in skupnih službah ZPT, ki se nanaša na uporabo lastnih vozil za službene namene s tem, da to spremembo sprejmejo zbori delavcev vseh TOZD;

— na znanje je sprejel pojasnilo o koriščenju ostanka sklada skupne porabe, ugotovljenega po zaključnem računu za leto 1974;

— sklenil je, da se zaradi vsebinskih sprememb, ki so nastale ob pripojitvi TET k ZPT, predčasno javno razpišeta delovni mesti individualnega poslovnega organa delovne organizacije in njegovega pomočnika, to je generalnega direktorja in pomočnika generalnega direktorja;

— nadalje je sklenil, da so delovna mesta vodij sektorjev v skupnih službah, odslej vodilna delovna mesta, delavci, ki jih sedaj zasedajo, pa so odslej vršilci dolžnosti vse do zasedbe teh delovnih mest na temelju javnega razpisa. Razpisi morajo biti objavljeni do konca leta 1975;

— osvojil je predlog oziroma koncept proslave 25-letnice samoupravljanja in 30-letnice osvoboditve, ki ga je pripravil odbor za informacije, tisk in propagando ZPT. Proslava bo v nedeljo, 28. septembra ob 11. uri v delavskem domu v Trbovljah;

— v ta namen je sklenil, da odobrava potrebna sredstva za izvedbo proslave in da bodo stroške sorazmerno pokrivala vse TOZD. Vsi tisti člani kolektiva REK Zasavje, ki se bodo dejansko udeležili proslave dobone v vrednosti 30,00 din za malico, ki jo bo možno nabaviti na tovariškem srečanju po končani proslavi;

— sprejel je na znanje kot informacijo, obširno poročilo tehniškega direktorja ZPT, Adolfa Jermola, dipl. inž. rud., o programu odpiranja premogovnih rezerv med 6. in 8. obzorom v jami Kotredež, TOZD Rudnik premoga Zagorje;

— sprejel je načelni sklep, da se v samoupravnem sporazumu o delitvi osebnih dohodkov v TOZD in skupnih službah zviša faktorska udeležba na OD za delovno mesto oskrbnik na Partizanskem vrhu, na 101. Sklep bo stopil v veljavo potem, ko ga bodo sprejeli zbori delavcev vseh TOZD;

— na temelju določil internega pravilnika o oblikovanju cen in pogojev za prodajo proizvodov in opravljanja storitev ter odločbe zavoda SRS za cene, z dne 1. avgusta 1975, je odobril nove cene opečnim izdelkom za opekarno TOZD GRAMAT;

— odobril je preknjižbo inventurnih razlik, presežkov in manjkov ugotovljenih pri zadnji inventuri zaloga materiala;

— na znanje je sprejel pojasnilo generalnega direktorja o možnostih in nemožnostih za asfaltiranje dvorišča pred upravno zgradbo skupnih služb ZPT;

— sklenil je, da bo svečana seja delavskega sveta ZPT in delegatov Termoelektrarne Trbovlje, na dan proslave 25-letnice samoupravljanja, to je 28. septembra 1975, ob 9,30 v sejni sobi skupnih služb ZPT;

— na znanje je sprejel obvestilo sekretarja sveta ZK ZPT, da je politični aktiv soglasno osvojil predlog, da s 15. septembrom 1975 zasede delovno mesto tehniškega sekretarja družbenopolitičnih organizacij REK Zasavje, Janez Oberžan,

dosedanji vodja oddelka za izobraževanje zaposlenih v TOZD RŠC;

— soglašal je s tem, da takoj stopijo v veljavo samoupravni sporazumi o varstvu pri delu v tistih TOZD, kjer so jih delavski sveti in zbori delavcev že sprejeli, vse ostale TOZD, ki tega sporazuma še nimajo, morajo intenzivno in takoj dopolniti samoupravni sporazum za svoje dejavnosti, pri čemer je dolžna pomagati SVD. Ti samoupravni sporazumi o varstvu pri delu, pa bodo postali veljavni, ko jih bodo sprejeli zbori delavcev v TOZD.

ODBOR ZA DRUŽBENI STANDARD ZPT

Dne 15. septembra t.l. je bila 20. seja odbora za družbeni standard ZPT. Na seji so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

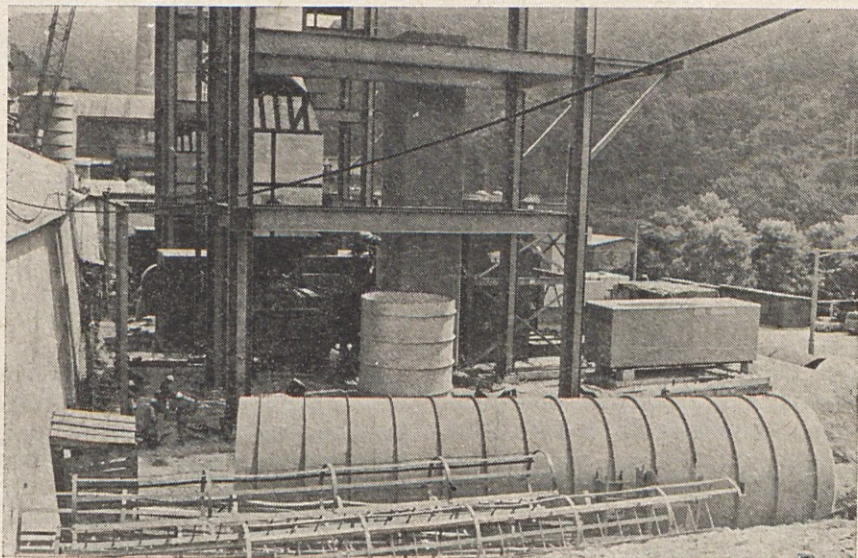
— celotna seja je bila namenjena razpravi o gradnji stanovanjskega naselja na Polaju, naselje Opekarna. Po porušenju bivšega samskega doma na tem območju, je samoupravna stanovanjska skupnost Trbovlje pričela z gradnjo novega stanovanjskega bloka. Še letos pa namerava pričeti z gradnjo nadaljnjih dveh stanovanjskih

blokov S-50 s 40 stanovanji in S-51 z 68 stanovanji. Z gradnjo pa ne bo mogoče pričeti preje, dokler ne bo rešeno vprašanje preselitev stanovalcev iz hiš, ki bodo porušene na tem območju. Med temi je tudi osem strank-delavcev, ki so zaposleni v temeljnih organizacijah združenega dela ZPT. Del teh bo možno preseliti v stanovanja, ki jih adaptira stanovanjska skupnost v naselju Novi dom in na Keršičevi cesti. Člani odbora so pre-

jeli obveznosti, da bodo stopili v stik s posameznimi strankami in se dogovorili za preselitev;

— poleg tega je odbor razpravljal še o sredstvih, potrebnih za odkup novih stanovanj. Izdelan bo program s kolikšnimi sredstvi TOZD trenutno razpolagajo, da bi ugotovili tudi za bodoče, koliko stanovanj so posamezne TOZD v stanju odkupiti za člane kolektiva.

T. L.

Posnetek z gradbišča nove plinske elektrarne pri TET I.

Foto inž. A. Bregant

Miha Marinko - 75 let

Dne 8. septembra t.l. je praznoval častni član našega kolektiva, sicer pa član sveta federacije tovariš Miha Marinko, svojo 75-letnico.

Predstavniki našega kolektiva so mu 5. septembra t.l. v Ljubljani osebno čestitali v imenu celotne naše delovne skupnosti in mu izročili šopek nageljnov. V delegaciji so bili Franc Romih, predsednik DS ZPT, generalni direktor Albert Ivančič, dipl. inž., sekretar sveta ZK ZPT Rajko Medvešek in Ivan Vovk, predsednik izvršnega od-

bora KOSIRE. Tovariš Marinko se je za čestitko toplo zahvalil in zadržal našo delegacijo na krajšem razgovoru v svoji pisarni na CK ZKS.

Dne 11. septembra t.l. pa so se sestali ob 16. uri v dvorani doma narodnega heroja Tončke Čečeve na Kleku nad Trbovljami, predvojni revolucionarji in komunisti iz revirjev. Med udeleženci so bili tudi Sergej Kraigher, predsednik predsedstva SR Slovenije, Lidija Šentjurc, članica sveta federacije, Marjan Orožen, republiški sekretar za notranje zadeve, predstavniki

družbenopolitičnih organizacij in občinskih skupščin iz Zasavja, med drugimi pa so bili tudi trije naši delegati, ki so zastopali celotni kolektiv. V tej delegaciji so bili Jože Zorčič, inž. pomočnik generalnega direktorja, Franc Šipek, iz TOZD Rudnik premoga Trbovlje in Stane Dobčnik iz TOZD Rudnik premoga Zagorje. Srečanje je bilo posvečeno življenjskim jubilejem: 75-letnici Mihe Marinka, 70-letnici Petra Adlešiča in Nandeta Javorška ter 65-letnici Alojza Ocepka in Pavleta Baloha.

Sekretar revirskega komiteja ZKS Miloš Prosenc, je dejal med drugim: »Tovariš Miha Markinko, revolucionar, naš rojak, se je kalil v revirjih, oblikovala sta ga delo in boj rudarjev, on pa je oblikoval njih. Nič ga ni zlomilo, ne preganjanje, zapori, mučenja, ne globoka ilegala, tako kot nobena sila ni mogla uničiti partije in revolucionar-nega zanosa. Njegovo ime, njegovo delo nas je vedno navdajalo s ponosom, akcijsko voljo in pripravljenostjo.«

Tovariš Prosenc je nadalje spregovoril tudi o delu in prispevku predvojnih komunistov Adlešiča, Javorška, Ocepka in Baloha. Vsem slavljencem — jubilentom so izročili razna spominska darila ter jim čestitali v imenu delovnih ljudi in komunistov iz vseh treh revirskih občin. Pri čestitkah so sodelovali tudi pionirji.

Izrečenim čestitkam se pridružujemo tudi mi!

Kako je z REK Zasavje po pravni plati?

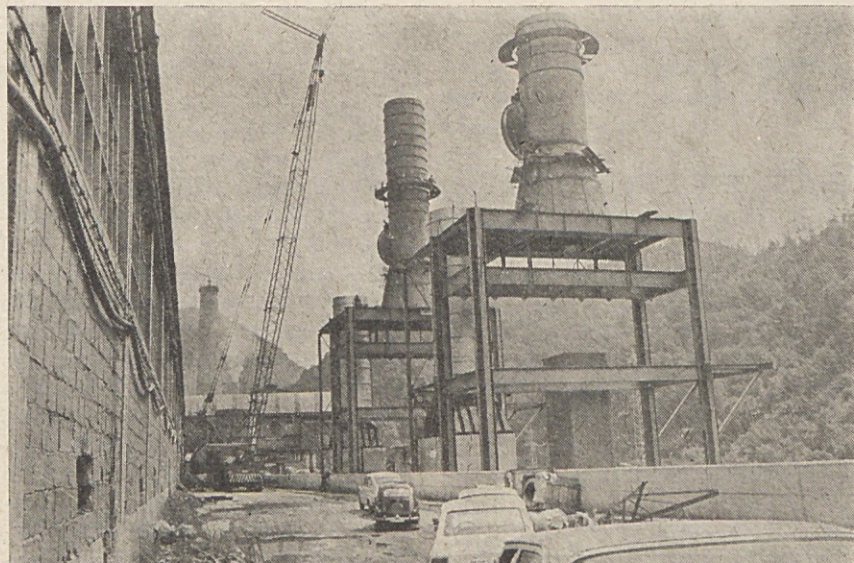
Po uspešno zaključenih zborih delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela Zasavskih premogovnikov in po pozitivnem izidu referendum v Termoelektrani, so bili ustvarjeni pogoji, da že začeto delo pri pravnem urejanju statusa Rudarsko elektroenergetskega kombinata Zasavje, tudi uspešno dokončamo. Prvo delo, ki nas je po odločitvi o pripojitvi Ter-

moelektrarne čakalo, je bilo delo pri priglasitvi statusne spremembe delovne organizacije v sodni register organizacij združenega dela pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani. V register je treba namreč vpisati pripojitev prej kot pa ostale spremembe, ki so ob pripojitvi nastale. Priglasitvi smo morali poleg obveznih obrazcev priložiti še sklepe zborov delav-

cev temeljnih organizacij ZPT in izid referendum v TET o pripojitvi, analizo ekonomskega in finančnega stanja obeh delovnih organizacij, izvleček iz zapisnikov o poteku zborov delavcev, na katerih so delavci odločali o pripojitvi in sporazumu o razmejitvi sredstev, pravic in obveznosti med temeljnimi organizacijami v delovni organizaciji, z izvlečki iz zapisnikov zborov, na katerih je bil sporazum sprejet. Pripojitev je torej tudi formalno izvedena oz. končana.

Drugo etapo pri pravnem urejanju položaja Rudarsko elektroenergetskega kombinata Zasavje, predstavlja delo v zvezi z registracijo sprememb, ki so ob pripojitvi nastale. Najočitnejše med njimi je za vsako-gar vsekakor sprememba firme delovne organizacije, seveda pa tudi ostale niso majhne ozir. nepomembne, n.pr.: organiziranje še ene temeljne organizacije in njeno konstituiranje, spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi, spremembe in dopolnitve statuta delovne organizacije in statotov temeljnih organizacij, obveznost vodenja lastnega knjigovodstva za vsako temeljno organizacijo (skupno knjigovodstvo za več temeljnih organizacij po zakonu o knjigovodstvu ni dopustno) in spremembe ozir. dopolnitve poslovnega predmeta, tako delovne organizacije, kot tudi nekaterih TOZD. Do realizacije naštetega ni več daleč, vsekakor pa se bo treba truditi, da pride do tega čimprej, saj imajo vsebinske spremembe, ki smo jih z integracijo hoteli doseči, svojo prvo osnovo v pravno urejenih in registriranih odnosih med temeljnimi organizacijami v delovni organizaciji.

Za konec pa še odgovor tistim, ki se sprašujejo zakaj v poslovnem prometu ozir. nasploh nazven ne uporabljamo nove ozir. spremenjene firme delovne organizacije. Zakon o firmi in imenu organizacij združenega dela določa v svojem 13. členu, da se sme firma upora-

Gradnja plinske elektrarne pri TET I. vidno napreduje. V ozadju vidimo nov dimnik v gradnji pri TET II.

Foto inž. A. Bregant

bljati samo tako, kot je vpisano v sodnem registru. Ker pa mi spremembe firme (v času pisanja tega prispevka), še nismo priglasili, je v registru vpisana še vedno stara firma: Zasavski premogovniki Trbovlje, ki se edina lahko uporablja. K spošto-

vanju tega zakonskega določila nas sili še za nespoštovanje predpisana sankcija — denarna kazen od 20.000,00 do 1.000.000,00 din za pravno osebo in od 5.000,00 do 30.000,00 din za odgovorno osebo.

Drago Hribar, dipl. prav.

Rударstvo in energetika doma in po svetu

PREMOG JE ISKAN VIR ENERGIJE

V okviru svetovnega gospodarstva je premog najizdatnejši potencialni vir energije. Po nekaterih ocenah znašajo svetovne rezerve premoga koncem leta okrog 7.000 milijard ton, od katerih pa je le 1/10, to je 700 milijard ton možno izkoristiti z razpoložljivimi tehničnimi metodami in v skladu z aktualnim svetovnim položajem. Ob upoštevanju sedanjega gibanja porabe, bi zaloge premoga zadoščale vsaj za nadaljnjih 100 let. Bodoči razvoj v pogledu odkopavanja in izkoriščanja premoga je jasen. Ovire pa povzročajo različne proizvodne zmogljivosti na posameznih območjih. Okrog 60 % znanih rezerv premoga leži v industrijsko razvitih zahodnih državah (ZDA, ZR Nemčija, Velika Britanija). Nadaljnji zadržek za racionalno uporabo premoga, pa so proizvodni stroški in cene. Tem oviram pa se pridružujejo tudi še ekološke posledice pridobivanja in predelave premoga. Strokovnjaki pravijo, da bo bodoči razvoj proizvodnje in porabe premoga kratkoročno odvisen od uvajanja novih tehnologij za zaščito okolja, dolgoročno pa bo odvisen predvsem od komercialne porabe in s tem še bolj od novih tehnologij predelave premoga v sintetični plin in v tekoča goriva. Zaradi hudega porasta cen nafte po krizi, ki se je začela oktobra 1973, sledi ve-

lik vzpon premoga. Absolutna svetovna raven proizvodnje se je zvišala od 1.822 milijonov ton v letu 1955 (ta količina ustreza 1.275 milijonov ton nafte), na 2.542 milijonov ton v letu 1973 (1.779 milijonov ton nafte, preračunano). Poraba premoga je torej letno naraščala v tem razdobju po stopnji 1,8 %. Pri vsem tem pa je delež premoga pri zadovoljevanju celotnih potreb po energiji nižji. Nazadnje je od 52 % na 30 %. Mednarodna predvidevanja govore o rasti porabe premoga v naslednjih letih.

V BEOGRADU PREMOG LE ZA DENAR

Beograjčani nabavijo letno do 600.000 ton raznih vrst premoga. Ta številka se ne menja že več let. V preteklih letih so v Beogradu porabili skoraj dvakrat več premoga, ko je še »črno zlato« dominiralo v skupni energetske porabi. Prodali bi ga po vsej verjetnosti še več, če bi ga le imeli. Po nekaterih vesteh bodo prenehali prodajati premog na potrošniški kredit, in sicer zaradi tega, ker bo v naslednjih mesecih premog na razpolago le v omejenih količinah, po drugi strani pa so sredstva, ki jih dajejo beograjske banke za kreditiranje nabave premoga za široko potrošnjo, omejene. Zavaljo tega bodo prodajali premog v Beogradu po vsej verjetnosti v naslednjih mesecih le za denar.

ELEKTROENERGETSKA SITUACIJA

Poraba električne energije v državi zadnja leta le blago narašča. Večjo porabo toka pričakujejo v oktobru in novembru, predvsem zaradi ogrevanja gospodinjstva. Vodostaj rek je dober za delo pretočnih hidrocentral, pa tudi akumulacijska jezera imajo vode za proizvodnjo preko milijardo 700 milijonov kWh. V jeseni bo v primeru suše seveda manj hidroenergije, sicer pa so TE pripravljene na redno obratovanje.

NOVA ELEKTRARNA V AVSTRIJI

V Avstriji so v bližini Dunaja odprli in predali v normalno obratovanje veliko centralo s 285 MW. Stroški za izgradnjo so znašali 1,4 milijarde šilingov. Avstrija namerava zgraditi še termoelektrarne z močjo po 300 MW v Voitsbergu in na Donavi pri Linzu.

REKORD KOSOVA

Površinski kopi lignita kombinata Kosovo, so v zadnjih dneh avgusta t.l. dosegli največjo dnevno proizvodnjo premoga v tem letu. Proizvedli so nad 20.000 ton premoga na dan. Rezultati polletnega dela kažejo, da je šestmesečna proizvodnja lignita v kombinatu Kosovo, pri 30 % večjem načrtu od lanskega, manjša za 4,6 %. Proizvodnja je bila manjša zaradi vrste nepredvidenih težav (hudo deževje, podzemeljske vode, ipd.).

PROIZVODNJA PREMOGA MANJŠA OD NAČRTOVANE

Letošnja načrtovana proizvodnja premoga v višini 36,7 milijonov ton, najbrž ne bo dosežena. Po vsej verjetnosti bodo vsi jugoslovanski premogovniki proizvedli skupno le 35,5 milijonov ton premoga, kar bi bilo okrog 2 milijona ton več kot preteklo leto. Proizvodni načrt jugoslovanskih premogovnikov ne bo dosežen zaradi zastojev v prodaji premoga, zaradi obilnega deževja pa so hidrocentrale obratovale več, kot so predvideli.

Poleg tega so termoelektrarne po opravljenih remontih obratovale z zmanjšanimi zmogljivostmi. Jugel pravi, da so depozitne premoga pri TE polne. Gospodinjstva in zavodi pa po nekem nenapisanem pravilu čakajo, da se temperatura približa ničli, šele nato začnejo nabavljati premog. Proizvodnja in poraba premoga v drugem polletju t.l., je odvisna predvsem od obratovanja termoelektrarn, ki so največji porabnik premoga.

ITALIJA VLAGA V RAZISKAVE

Italija bo za raziskave novih virov energije po vsej verjetnosti v naslednjih petih letih investirala 44 milijard lir. Nekateri strokovnjaki predlagajo, da bi z deli pri izkoriščanju takozvanih »malih« virov energije, to so sončna energija in energija pridobljena s predelavo industrijskih odpadkov. Tudi to bi deloma doprineslo k zmanjšanju uvoza nafte.

PRI GRIVICAH NOVO NAHAJALIŠČE PREMOGA

V premogovniku Banovići so potrdili program eksploatacije premoga iz novega nahajališča, za katerega računajo, da ima okoli 60 milijonov ton potrjenih rezerv premoga. Za razliko od dosedanjih nahajališč, ki so površinskega značaja, bodo Grivice rudnik z jamsko eksploatacijo. Zmogljivost tega rudnika bo znašala letno od 1,3 do 1,5 milijonov ton rjavega premoga.

GENERATORJI ZA SONČNO ENERGIJO

Skupina italijanskih in zahodnonemških tovarn, med njimi so zelo poznane (Messerschmitt, Bolkow, Blohm), je dokončala postopek za proizvodnjo električne energije na temelju pare, ki jo proizvaja sončna energija. Te male centrale bodo proizvajali v dveh tipih, 100 kW in 1 MW. Dobavljali pa jih bodo v roku dveh do treh let. Centrala za 100 kW bo stala približno 2 milijona mark, centrala za 1 MW pa do 10 milijonov mark.

SOVJETSKE PREMAGOVNE TEHNIČNE RAZVOJE

Sovjetska premagovna industrija se nahaja v močnem razvoju. V teku je odpiranje novih jam in širitev obstoječih zmogljivosti, povečujejo produktivnost dela in na široko uvajajo nove tehnične dosežke. Za tehnični razvoj bodo v letu 1975 vložili 2,5 milijard rubljev. Enako visoka vlaganja bodo tudi v naslednjem obdobju.

Usmeritev sovjetskega rudarstva nakazuje tudi mednarodni sejem »premog 72«, ki je trajal od 28. avgusta do 7. septembra v Donecku. Ta sejem rudarske opreme so si ogledali tudi naši predstavniki iz TOZD ni SS. V programu sejma so posebno mesto zavzemali stroji za strojno pridobivanje premoga, stroji za odkopavanje z daljinskim upravljanjem, specialna oprema za pridobivanje premoga iz velikih globin do 1.500 m, nadalje hidravlični proces odkopavanja, stroji za vrtanje predorov, transportne naprave — tekoči trakovi in viseče železnice itd.

NAČRT USTANOVITVE DRŽAVNE ENERGETSKE DRUŽBE V ZDA

Po »planu neodvisnosti« naj bi bile ZDA do leta 1980 neodvisne od uvoza in bi pokrivalo potrebe po energiji in surovinah iz lastnih virov. Sedanji ukrepi v energetiki so kratkoročni. Treba je dolgoročnih smernic. Zato predlaga svet za interno ekonomsko politiko ustanovitev državne energetske družbe Energy Resources Finance Corp, ki bo neodvisna od administracije, Družba bo prenehala obstajati, ko bo dosežena energetska neodvisnost ZDA. Družbo bo financirala država, za obveznice bo jamčila zakladnica. Začetni kapital bo 10 mlrd. dolarjev, višina emitiranih obveznic ne bo smela preseči 100 milijard dolarjev.

TUDI NA HRVATSKEM PREMOG POSEBEN VIR ENERGIJE

Sedanja energetska situacija na področju Hrvatske je slaba, za-

to se pripravljajo na izboljšanje izkoriščanja vseh razpoložljivih virov energije. Poleg energije iz Drave in Save ter razširitve uvajanja tekočega goriva na področju energetike, je tudi premog eden primarnih virov energije. Po množičnem zapiranju premogovnikov pred desetimi leti v Zagorju, Podravini, Istri in Dalmaciji, v zadnjem času razmišljajo, da bi se ponovno orientirali na odpiranje znanih premogovnih nahajališč. Zaradi pomanjkanja vseh vrst energije so tudi drugod po svetu začeli gledati na ekonomičnost premoga, predvsem za proizvodnjo električne energije. V letu 1973 je proizvodnja premoga na Hrvatskem znašala okoli 524.000 t, poraba pa 2.486.000 ton.

PORAST PORABE PREMOGA V FRANCIJI

V Franciji se je prvič po letu 1958 poraba energije znižala. Medtem, ko se je v obdobju 1960—1973 poraba večala za povprečno 5,3 % letno, se je lani znašala za 12,5 % na 258 milj. ton premogovnih enot. Tendence zniževanja se nadaljuje tudi v tem letu.

Nasprotno temu pa se je povečala poraba premoga, ki se je že lani v razdobju 10 let prvič povečala za 2,4 % na 47,1 milj. ton. Domača proizvodnja premoga, ki se je znižala za 9,7 odstotka, je s 25,8 milj. ton krila porabo za 12 % manj kot v predhodnem letu. Uvoz premoga, ki je kril domače potrebe za 27,5 % več kot v predhodnem letu, se je dvignil za 29,5 % na 21,3 milj. ton (+ 12,6 % iz ES, + 63,6 % iz držav v razvoju).

V SZ GRADIJO VELIKE ELEKTRARNE

Letos bodo sovjetske elektrarne proizvedle 1 trilijon kWh električne energije. Po drugi svetovni vojni so se zmogljivosti povečale 20-kratno na 220 milj. kW. 80 % zmogljivosti odpade na termoelektrarne in 14,6 % na hidroelektrarne. V nadaljnjem razvoju sovjetskega elektrogospodarstva bodo gradili še večje elektrarne kot doslej. Se-

danje termoelektrarne imajo 300 MW energetske bloke. V prihodnjih 10 do 15 letih bodo na široki osnovi gradili 500 MW in 800 MW energetske bloke. Leningrajska strojna industrija izdeluje energetski blok z močjo 1.200 MW. V severnem Kazahstanu grade vrsto termoelektrarn, ki imajo po 4 milij. KW storilnosti. V sosedni pokrajini Kansk-Ačinsk grade zmogljivo-sti 50 milij. KW. Sovjetska energetika si prizadeva za nadaljnjo racionalizacijo proizvodnje. V tem letu znaša poraba goriva za 1 KW 340 gramov, to je 24 gramov manj kot v letu 1970.

KMALU PREMOG IZ TURIJE

Te dni bo začel z delom v neposredni bližini Banovičev novi površinski kop Turija. Ko bodo začeli kop maksimalno izkoriščati, bodo lahko v njem izkopal do 1,5 milijona ton kakovostnega premoga letno. Letos, ko bo kop delal le poskusno, bodo nakopali 300.000 ton premoga. S polno zmogljivostjo bodo začeli izkoriščati kop v letu 1977.

ATOMSKE CENTRALE V SVETU

ZDA imajo danes največje število atomskih central, upoštevajoč centrale v gradnji in načrtovane atomske elektrarne. Njihovo skupno število dosega 240 enot. Sledi Francija z 49, Španija s 36 ter ZRN z 29 centralami. Za temi državami sledijo: Japonska, SZ, ČSSR, Velika Britanija ter Iran. Če upoštevamo delež atomske energije pri proizvodnji električne energije v svetu vodi Švica s 17 %, sledi Belgija s 15, Velika Britanija z 10, Tajska z 9,6 ter ZDA z 8 %.

ZENICA DOBILA POSOJILO

Predstavniki rudarsko metalurškega kombinata Zenica, so 29. avgusta t.l. podpisali v New Yorku v ZDA pogodbo o posojilu 50 milijonov dolarjev, ki jih daje mednarodna finančna korporacija v Washingtonu. Posojilo je odobreno z odplačilnim

rokem 8,5 let in odlogom plačila treh let. Posojilo bodo porabili za dograditev železarne Zenica, oziroma povečanje njenih zmogljivosti.

V nekaj vrstah

ZA GRADNJO DIJAŠKIH IN ŠTUDENTSKIH DOMOV GRE

V Ljubljanskem dnevniku z dne 16. julija 1975, je bil objavljen predlog samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za gradnjo doma šole za medicinske sestre, doma mladine v trgovini in gostinstvu in študentskega doma v Ljubljani. Predlog sporazuma se nanaša na občine Domžale, Grosuplje, Hrastnik, Kamnik, Kočevje, Litija, vseh pet ljubljanskih občin Logatec, Ribnica, Trbovlje, Vrhnika in Zagorje.

Po predlogu tega sporazuma je predviden vir financiranja za leto 1975 v višini 0,3 % od sredstev za osebne dohodke, iz dohodka TOZD, ki ga je treba po zaključnem računu za leto 1975 namensko razporediti za omenjene namene, iz sredstev sklada skupne porabe ali iz osebnega dohodka v višini enodnevne neto osebnega dohodka. V primeru, če bi se odločili delavci na zborih delavcev v TOZD in skupnih službah za podpis sporazuma bi znašala varianta 0,3 % od sredstev za osebne dohodke v vseh TOZD in skupnih službah ZPT skupno 924.500 din. Če pa bi upoštevali osnovo za obračun tega prispevka po tej varianti, le od rednega dela, bi se prispevek znižal za približno 30 %.

Družbenopolitične organizacije so zastopale svoje stališče in so smatrale, da bi bila najustreznejša varianta, ki naj bi jo osvojili kot vir financiranja, prva varianta s prispevno stopnjo 0,3 % od bruto osebnih do-

hodkov in da se črta predlog za solidarno financiranje doma učencev v trgovini in gostinstvu.

Na temelju teh stališč so potekali zbori delavcev v vseh TOZD in skupnih službah v času od 12. septembra t.l. na katerih so sprejemali ustrezne sklepe.

NOV TEHNIŠKI SEKRETAR DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ

Politični aktiv REK Zasavje je na svojem sestanku 9. septembra 1975, imenoval za novega tehniškega sekretarja družbenopolitičnih organizacij REK Zasavje, Janeza Oberžana. Tovariš Oberžan je bil doslej zaposlen kot vodja oddelka za izobraževanje zaposlenih v TOZD Rudarski šolski center. Sklep političnega aktiva je dokončen. Delovno mesto je novi sekretar nastopil s 15. septembrom 1975. Odbora za medsebojna razmerja v TOZD RŠC in skupnih službah sta opravila svoje delo v skladu s sklepom političnega aktiva.

SESTANEK DELEGATOV SLOVENSКИH PREMOGOVIKOV

Dne 10. septembra t.l. so se v sejni sobi skupnih služb ZPT sestali delegati vseh slovenskih rudnikov — podpisnikov panoiškega samoupravnega sporazuma o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov. Vseh delegatov je bilo preko 70.

S strani TOZD in skupnih služb ZPT so se sestanka udeležili naslednji delegati: Adam Baloh za RPH, Karl Tabor za RPT, inž. Leopold Grahek za RPZ, Ivan Forte za Separacijo, Stane Trupi za RGD, Rajko Medvešek za ESD, Vika Košalin za GRAMAT, Jože Pirnat za Avtoprevoz »Zasavje«, Jože Omahne za RŠC in Jože Zorčič, inž., za delovno skupnost skupnih služb ZPT.

Delegati so bili izvoljeni na zborih delavcev v TOZD in skupnih službah v času od 21. avgusta do 2. septembra.

ZASEDANJE ZBOROV OBCINSKE SKUPŠČINE HRASTNIK

Dne 16. septembra 1975, je potekalo v Hrastniku skupno zasedanje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora. Vsi trije zbori so obravnavali in sklepali o poročilu SDK podružnice Trbovlje o šestmesečni realizaciji gospodarjenja v občini Hrastnik, poročilu o realizaciji proračuna občine Hrastnik za I. polletje 1975 in finančnem načrtu za I. polletje 1975, sklepal je o predlogu zazidalnega načrta Log S-6, razpravljal je o informaciji o realizaciji splošne in skupne porabe v občini Hrastnik za prvo polletje ter sklepal o predlogu za delegiranje delegatov v organe upravljanja Zdravstvenega doma Zavsava.

SODELOVANJE DELEGATOV TERMOELEKTRARNE TRBOVLJE V KOLEKTIVNIH IZVRŠILNIH ORGANIH

Delavski svet Termoelektrarne Trbovlje je na svoji seji, dne 18. junija imenoval svoje delegate za sodelovanje na sejah delavskega sveta in kolektivnih izvršilnih organov nove delovne organizacije.

V delavski svet je imenoval naslednje delegate: Viktorja Marolta, Janeza Pergerja, Mirka Špringerja, Ivana Gunzeka in Jožeta Dolanca III.

V kolektivnih izvršilnih organih pa bodo sodelovali:

- v izvršnem odboru: Peter Jamnik;
- v odboru za kadrovsko politiko in socialno varstvo: Anton Hribar I;
- v odboru za družbeni standard: Stane Pavšar;
- v odboru za informacije, tisk in propagando: Hinko Jazbec;
- v odboru za izume in racionalizacije: Anton Urankar, dipl. inž. str.;
- v odboru za ljudsko obrambo in samozaščito: Anton Kočar;

— v delavski kontroli: Jože Kotar.

Nadalje je politični aktiv Termoelektrarne imenoval svoje predstavnike za sodelovanje v organih družbenopolitičnih organizacij na ravni delovne organizacije:

- v svetu ZK: Lado Berčič, Milan Zorko, Franc Zakrajšek;
- v konferenci sindikata energetike in rudarstva: Marjan Pirc, Vili Lukančič in Stane Pavšar;
- v koordinacijski konferenci ZSMS: Ivo Leskovar II, Jože Dolanc III, Marjan Lapornik;
- v svetu zveze borcev: Lado Berčič.

KRAJEVNI PRAZNIK V KISOVCU

Krajevna skupnost Kisovec—Loke je proslavila svoj krajevni praznik v času od 30. avgusta do 7. septembra 1975. V tem času so odprli novo osnovno šolo v Ribniku, organizirali strelsko tekmovanje, odprli novo knjižnico v stranski stavbi doma družbenopolitičnih organizacij v Kisovcu, predvajali so risane filme za najmlajše, odprli so razstavo NOV v avli doma družbenopolitičnih organizacij v Kisovcu, nastopilo je Mestno gledališče iz Ljubljane, organiziran je bil nogometni turnir, odprli so novo TRIM stezo pri koči strelske družine Kisovec, izpeljali so slavnostno akademijo v počastitev praznovanja prvega krajevnega praznika v Kisovcu in 7. septembra 1975 odprli zimski športni center »Marela«. Po otvoritvi je bila zabava s piknikom. Izdali so brošurico pod naslovom: Naša moč je v ljudeh, 1965—1975. Vse prireditve so potekale v znamenju 30-letnice osvoboditve in 10-letnice krajevnih skupnosti Kisovec—Loke.

PRAZNIK MAKEDONSKIH RUDARJEV

V vseh rudarskih kolektivih SR Makedonije so slovesno proslavili dan rudarjev — 28. avgust,

v spomin na prvo stavko makedonskih rudarjev pred 46 leti v rudniku Lojane pri Kumanovu. Spomnili so se tudi herojskega boja rudarjev s protiljudskimi režimi in proti izkoriščevalskemu delu, zlasti za skrajšanje delovnega časa, ki je trajalo tedaj tudi po 12 ur dnevno.

VEČJA POPRAVILA V POČITNIŠKEM DOMU NA PARTIZANSKEM VRHU

V avgustu t.l. so profesionisti pri TOZD Rudnik premoga Trbovlje, TOZD Elektrostrojne delavnice in TOZD GRAMAT, opravili večja obnovitvena dela v počitniškem domu ZPT na Partizanskem vrhu. V večji gostinski sobi so zamenjali tla. Na betonsko podlago, ki so jo ob tej priliki izdelali, so položili vinaz plošče, nadalje so predelali vodovodno instalacijo v domu, nabavili in montirali novo točilno mizo s hladilno omaro in vitrino, položili nove odtočne kanalizacijske cevi iz spodnjega rezervoarja za vodo ter zabetonirali prekatno steno v rezervoarju. Zabetonirali so tudi podporni zid ob vodovodnem črpalnišču. Ostalo pa je odprto še vprašanje zajetja studenca pod domom in napeljavo cevi do doma. Dolžina znaša 110 m, višinska razlika pa 80 m. Od tu bi vodo poganjala tristopenjska črpalka do doma. Po vsej verjetnosti bi dom potem ne bil v stalnih skrbeh za zdravo pitno vodo in za zadostne količine.

Mladinska poletna politična šola

Kot vam je znano je v času od 22. do 28. avgusta 1975 potekala v Vikrečah pri Ljubljani mladinska poletna politična šola (v nadaljnjem besedilu MPPŠ). Te šole so se med drugimi mladinci iz vse Slovenije, udeležili tudi

mladi iz Zasavja. Prvi dan ob prihodu nas je pozdravil predsednik ZSMS Ljubo Jasnič. Vse prisotne je pozdravil v imenu Republiške konference ZSMS ter nam zaželel čim boljše počutje v šoli. Po uvodnem govoru tovariša Jasniča, je besedo prevzel vodja letošnje šole tovariš Boris Baudek.

Razložil nam je sam potek predavanj in da bo predavateljev skupno 45.

Že takoj po večerji nam je v javni tribuni govoril Marjan Rožič. Debata se je nanašala na organiziranost mladih v delovni organiziranost mladih v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah.

Na vsa vprašanja smo dobili tudi zadovoljive odgovore, tako da smo se lahko temeljito seznanili z vsem, kar nas je zanimalo.

Naslednji dan, takoj po zajtrku, se je pričelo delovanje po skupinah. Vseh skupaj je bilo 8. Predavanja so trajala od osme do dvanajste ure. Po kosilu pa se je ob petnajstih začelo plenarno zasedanje. Vodil ga je Jože Smole, predsednik mestne konference SZDL Ljubljana.

Njegova tema Mednarodno delavsko gibanje, je bila zelo zanimiva, saj je to eno najaktualnejših vprašanj današnjega časa. Po večerji pa smo v javni tribuni, ki jo je vodil Avguštin Jukič, generalpodpolkovnik, načelnik štaba komande Ljubljanske armijske oblasti, slišali marsikaj pomembnega s področja ljudske obrambe.

V nedeljo smo vnovič delali v skupinah, popoldne pa smo se zbrali na plenarno zasedanje. Tema je bila Socialistična zveza delovnega ljudstva.

Po večerji smo imeli ples, med plesom pa smo izvedli številna medsebojna tekmovanja.

Na ponedeljkovem plenarnem zasedanju smo slišali o pomenu odpravljanja tehnokratizma in birokratizma v naši družbi.

V javni tribuni pa so nam naši zamejci iz Italije in Avstri-

je govorili o problemih, s katerimi se srečujejo.

V torek zjutraj je bila na vrsti ekskurzija. Informatorji smo si ogledali Dom tiska. Na popoldanskem zasedanju smo poslušali predavanja o vlogi Zveze komunistov in njenih prizadevanjih pri uveljavljanju zakonitosti v naši družbi.

V javni tribuni nam je Vida Tomšič spregovorila o ženski in njeni vlogi v sodobni družbi.

Na plenarnem zasedanju v sredo, nam je spregovoril predsednik ZSMJ Azem Vlasi.

Po zasedanju smo mladinci skupno zapeli pesem Lepo je v naši domovini biti mlad. Zvečer pa smo si v Križankah ogledali nastop folklorne skupine France Marolt.

V četrtek zjutraj je najmlajša udeleženka MPPŠ prebrala pismo maršalu Titu.

Z Internacionalo, ki so jo zapeli vsi udeleženci, se je končala letošnja mladinska poletna politična šola.

Jože Medvešek

Brigada »Bratska mesta«

V zadnji številki glasila Srečno smo le bežno predstavili brigado ter njeno delo.

Sedaj pa imamo zbrane vse podatke o delu in seveda o uspehih naše brigade.

Brigada je štela 47 brigadirjev. Ti pa so bili iz Hrastnika, Raške, Zagorja, Trbovelj in Lazarevca. Kot vidimo, so bili v brigadi udeleženci pobratenih mest, zato tudi ime brigada »BRATSKA MESTA«. Bil je naslednje število brigadirjev iz Hrastnika 11, iz Raške 4, Lazarevca 8, Trbovelj 11 in Zagorja 11. Komandant brigade je bil Ivan Bebar iz Cementarne Trbovlje, predsednik brigadne

konference pa Peter Kolander iz TOZD separacija premoga Trbovlje.

Sedaj pa še nekaj o delu brigade. Brigadirji so izkopali 1160 metrov kanalov, položili 1200 metrov vodovodnih cevi, električni kabel ter zasuli kanal v dolžini 1630 metrov.

Opravili so tudi udarniško akcijo v Suhi krajini.

Prav tako so opravili še precej ostalih del, kot so: premeščanje raznega materiala 83 m³, očiščenje terena 100 × 40 × 30 metrov, zgradili zbiralnik, čistili kamnolom in potem pretovarjali in vozili kamenje — 30 m³.

Opravili pa so tudi 400 udarniških ur poleg načrtovanih del. Da ne bi sedaj brali same suhoparne številčne podatke naj navedem, da so imeli brigadirji organizirano tudi kulturno in športno dejavnost. Pod kulturne prireditve lahko štejemo proslavo ob dnevu vstaje, organizirali so recitale ob tabornem ognju, ter seveda izdali tudi dva biltena.

Na športnem področju pa so izvedli brigadno tekmovanje v šahu in namiznem tenisu. Sodelovali so tudi v medbrigadnem tekmovanju, in sicer v košarki, rokometu ter malem nogometu. Toliko o delu in življenju brigade. Navedemo pa lahko še to, da je brigada dosegla normo v višini 170 %. Naslednjič vam bom predstavil še brigadirje, ki so sodelovali v brigadi in se tudi izkazali.

Stane Pavelšek

Obisk kasarne 1. tankovske brigade na Vrhniki

V avgustu t.l. sem se udeležil Mladinske poletne politične šole v Vikčah pri Ljubljani.

Deloval sem v skupini za SLO in DS. V njej smo obravnavali

trenutne probleme, ki se pojavljajo pri delu in seveda konkretne naloge za prihodnje. V programu pa smo imeli tudi obisk kasarne. Vreme nam ni bilo naklonjeno, vendar si nismo delali preglavic. Vedeli smo, da bomo videli precej stvari, o katerih se nam še sanjalo ni. Odšel smo se z avtobusi ter prispeli v kasarno ob osmih. Tam nas je že pričakal pomočnik komandanta in nam zaželel dobrodošlico, zatem pa je sledil ogled kasarne. Najprej smo videli najmodernejše opremljen poligon za streljanje. Vse na-

prave delujejo z daljinskim vodenjem. Po ogledu strelišča smo se napotili na ogled učilnic, kjer se vojaki uče z naj sodobnejšimi pripravami, na voznih maketah itd., skratka, česa podobnega še nisem videl. Po vsem tem je sledil ogled poligona ter oklepnih vozil, od transporterja M-60 do tanka T-55. Ko so nam starešine razložili tehnične podatke ter nekatere zanimivosti, je sledila vožnja po poligonu. Vozili smo se v tankih, transporterjih, amfibijah, skratka užitek in pol.

Vožnja je bila končana. Vrnili smo se v kasarno, kjer so nam gostitelji pokazali še muzej 1. tankovske brigade. V muzeju smo si ogledali razvoj brigade od vojnih let pa do danes.

Pripravili pa so nam še eno presenečenje, ogled filmov v kinodvorani, ki so si jo uredili sami.

S težkim srcem smo se poslovili, kajti bilo je še mnogo stvari, ki so nas zanimale, vendar nam je zmanjkalo časa.

Stane Pavelšek

Slovo od tehničnega sekretarja družbenopolitičnih organizacij

Dne 18. julija 1975, smo se predsedniki osnovnih organizacij ZSMS poslovili od tovariša Franja Glavice. Ker je odšel iz ZPT, smo mu mladinci priredili poslovilni sestanek. Zahvalili smo se mu za njegovo pomoč

pri delu in izrazili željo, da bi se še kdaj spomnil na nas. V spomin smo mu podarili knjigo TITO in šopek rdečih vrtnic. Za slovo pa smo se še slikali.

Stanka Lipovšek

Delegati mladinske organizacije vseh TOZD in skupnih služb ZPT so se poslovili v avgustu t. l. od dosedanjega tehniškega sekretarja družbenopolitičnih organizacij Franja Glavice.

Slavje na Vinskem vrhu - šola odprta

V nedeljo, 31. avgusta 1975 dopoldan je slovesno okrašen Vinski vrh (Kozjansko) pričakal goste iz Zasavja, med njimi tudi 50 udeležencev kolektiva REK Zasavje, s področja TOZD v Trbovljah, ki so prišli na otvoritev nove šole. Šola ima tri učilnice in prostor za vrtec ter lepo urejeno kuhinjo ter posebej stanovanja za učitelje. Stala je 400 starih milijonov dinarjev, zgrajena pa je bila v enem letu s pomočjo solidarno zbranih sredstev delovnih ljudi zasavskih občin. Za ta solidarnostni podvig smo se občani zasavskih občin odločili takoj, ko smo zvedeli za elementarno nesrečo — potres, ki je v lanskem letu močno prizadel Kozjansko. Med drugim je potres porušil tudi staro šolo na Vinskem vrhu.

V imenu zasavskih občin je ob otvoritvi spregovoril predsednik skupščine občine Trbovlje, Janez Ocepek, trak pred vhodom v novo šolo pa je prerezal udarnik-brigadir Peter Kolander, zaposlen v TOZD Separacija premoga Trbovlje.

Po slovesnosti, na kateri je sodeloval tudi mešani pevski zbor Svobode II in delavska godba iz Trbovelj ter po otvoritvi in ogledu šole, so predstavniki krajevne skupnosti Vinski vrh, za goste iz Zasavja in od drugod, poskrbeli za prijateljsko srečanje in za prijetno zabavo, kar je zadostovalo za ugodno počutje. Člani naše delovne organizacije s področja Trbovelj, so ta dan imeli dobro rekreacijo, še bolj zato, ker smo med potjo domov, nadaljevali zabavo s plesom v Slivnici.

Večina naših udeležencev je izjavila, da smo ob dobri organizaciji, ta dan preživeli lepo.

Na koncu moram omeniti še to, da mi ni všeč, da so novinarji tako skopi pri pisanju prispevkov v slovenskih časopisih, kadar gre za dobronamerne, humane in podobne akcije zasavskih občanov. Skoraj nič ali pa zelo malo je bilo zaslediti v Delu, našem osrednjem časopisu, da smo na Vinskem vrhu Zasavci, solidarno zgradili in odprli novo šolo!

Franjo Blažun

Bil sem v Afriki (drugo nadaljevanje)

Naslednji dan po prihodu na gradbišče, sva s tovarišem Vukovičem pričela z delom trasiranja trase visokonapetostnega prostega voda od tehnične baze do kampa Gouane. Trasa poteka po grmičastem terenu ob robu džungle. Korajžno sva zakerakala po trasi, za vsak primer pa sva ošiljene trasirke nosila kot kopje. Bil je to naporen in vroč prvi delovni dan, ki se je končal približno ob 16. uri z veliko žejo, utrujenostjo in ožuljenimi nogami. Iz džungle sva slišala čudne glasove, ki so se mi zaradi nenavajenosti in mogoče tudi začetnega strahu, zdeli zelo neugodni. Tako so potekali prvi dnevi pri trasiranju celotne trase in v vseh bazah. Najtežje je bilo trasiranje od tehnične baze do baze za srednji kader. Ta je potekala po terenu, paraslem z izredno gostim in visokim grmovjem. V tem predelu sem imel občutek popolne samote in nevšečnosti z občutkom strahu. Ko sem stopal po trasi sem se naenkrat vgreznil do kolen! Pozneje sem ugotovil, da sem stopil na mravljišče termitov.

Med trasiranjem, kjer sva si hkrati ogledala celotno gradbišče, sva ugotovila, da je zemljišče izredno trdo, skalnato in polno rude. Izkopi jam za drogove bodo izredno težavni (v po-

štev pride izključno miniranje) in glede na prilike in možnosti bodo izkopi gotovi šele do oktobra t. l.

Glede na to, sva družbi Mifergui predlagala, da bi z montažo pričeli šele v novembru, ker praktično skupina električarjev v juniju ne bi imela dela — razen uskladiščenja opreme kar pa bi stroške izredno povečalo. Poleg tega še ni bila postavljena stavba za agregate, niti ni bil izdelan izkop za rezervoarje goriva. Deževalo je že skoraj vsak dan in bližal se je čas monsuna, kar je še poslabševalo situacijo. Družba Mifergui je naš predlog sprejela s tem, da oba z Vukovičem in domačini uskladiščiva material, kar je imelo za posledico, da se je moje bivanje v Afriki podaljšalo skoraj za mesec dni, a o tem pozneje.

Ob delu na gradbišču sva z Vukovičem, poleg ostalega, spoznavala domačine, njihove razmere in navade in državo Gvinejo. Republika Gvineja, ki gradi pod vodstvom Partije od leta 1958 socializem, je še izredno revna. Bogata je predvsem na mnogih rudah, od katerih pa intenzivno izkoriščajo le boksit. Pri svoji izgradnji so se naslonili predvsem na pomoč socialističnih držav. Tako sva v času bivanja v Gvineji spoznala Ru-

se, Kitajce in Bolgare. Ti pomagajo Gvineji pri izkoriščanju bogatih gozdov, pri izgradnji lesne industrije, vodenju bolnišnic in nudijo razno drugo strokovno pomoč.

Kaj hitro se da ugotoviti, da je Gvinejec kljub revščini prijazen in vedno nasmejan. Čeravno točno ne vedo kje je Jugoslavija, poznajo Tita in vedo, da je prijatelj njihovega voditelja Sekou Toureja. Zavedajo se, da tudi tuje delajo v korist Gvineje in če delajo za Gvinejo, delajo tudi za njihovo boljše življenje. Sredi maja je gradbišče obiskal minister za gospodarstvo. Ob tej priliki so tudi naju povabili na kosilo. Sedel sem poleg člana centralnega komiteja, ki je govoril rusko in je dobro poznal Jugoslavijo. Bilo je to edinstveno kosilo (sestavljeno iz riža) v ambientu, podobnem jedilnici, s pogledom na džunglo. Ko se je minister poslavljaj od naju je rekel: »korajžo kamerada« in v teh besedah je bila izražena tudi zavest pomoči.

Prvi stik z domačini smo imeli z uslužbenci družbe Mifergui, ki so stalno zaposleni na gradbišču. Tehnično-administrativni vodja je inženir geolog Kante, vodja administracije Dauda, inženir geolog Traure, pisar Bari in električar Dure. Navedel sem le domačine, s katerimi sva imela največ stikov. Večinoma so doma iz Conakryja in N'zerekoreja, edino električar Dure je bil doma iz bližnje vasi. Ne bi se rad spuščal v njihovo strokovnost in navajenost do dela, povem lahko le to, da me je električar Dure ponavadi okrog 23. ure prosil, da sem mu popravljaj ročno baterijo (imel je le majhen izvijač).

Pri trasiranju so nama pomagali, poleg inženirja Trauerja in električarja Dureja (zadnji si je z resnim obrazom vpisoval številke drogov v svojo beležko), tudi štirje pomožni delavci iz bližnje vasi. Tako sva kmalu spoznala življenje preprostega domačina. Vsi bi radi nosili trasirke, nobeden pa količkov, barve in kladiva. Predvsem sem si

od teh štirih zapomnil domačini v raztrganem plašču in ponošenem kobuku. Ko je dvignil kladivo, da zabije količek, mu je roka takoj omahnila. Povedal je, da ni za takšno delo in da je šofer. Midva z Vukovičem sva se samo nasmejala — no pozneje pa, ko je Vukovič kupil jeap Toyota, pa je po »vsem hecu« res postal najin šofer.

Z ostalimi belci nisva niti v začetku, niti pozneje imela stikov, ker so bili večinoma zelo rezervirani. Izjema je bil član Trakcionela iz Belgije, imena ne vem, ker ga pri predstav-

ljanju nisva razumela, pozneje pa ga nisva vprašala). Poleg francoskega jezika je govoril tudi nemški jezik in nam je v prvih dneh izredno pomagal. Prišel nam je hrano iz Yekepe, nudil vso administrativno pomoč, svetoval pri aklimatizaciji in še bi lahko našteval. Večkrat naju je vabil, da greva z njim na pogorje Nimba, a zato nisva imela časa. Pozneje nama je v svoji sobi pokazal, zakaj je hodil na te sprehode. V sobi je imel spravljene žive škorpione, kače, ki živijo na bananah (bananenschlange) in žabe, ki ro-

dijo (edinstveni primer v Gvineji). Bil je zelo izkušen, saj je živel in delal v mnogih afriških deželah. Približno čez štirinajst dni po najinem prihodu, se je vrnil v Belgijo. Ob odhodu nama je prepustil svojo sobo, v kateri je bilo stranišče in tuš, tako da sva lahko z Vukovičem skupaj prebivala v eni sobi. Predno sva se vselila, sva dobro pregledala vse koticke, če ni morda pozabil kakšnega škorpiona ali kače.

(nadaljevanje sledi)

Rajko Medvešek

Kadrovske vesti

V času od 1. avgusta do 31. avgusta 1975, ima kadrovski sektor ZPT evidentirane naslednje kadrovske spremembe:

TOZD RUDNIK PREMOGA HRASTNIK:

Sprejeti:

Stražar Alojz I — kopač; Stražar Viktor — vozač; Šikovec Branko — vozač; Čepin Alojz — vozač; Duh Milan — strojni tehnik; Ivanovič Radovan — kop. pomočnik; Topolovič Husnija — vozač; Kondič Nedeljko — kop. pomočnik; Hamzabegović Husein — vozač; Hribernik Albin — električar; Vezovišek Vesna — ekonomski tehnik; Bevc Stojan — kopač; Dreu Anica — zunanja delavka.

Odšli:

Kališnik Franc, strojnik — upokojen; Škof Franc II, vozač — konec prakse; Pertinač Alojz, kopač — sporazumna prekinitev; Hasič Bečir, vozač — samovoljna prekinitev; Šubic Alojz, kopač — smrtna nezgoda; Pavlica Slobodan, rudarski tehnik — JLA; Glavaš Anton II, vozač — samovoljna prekinitev; Planinc Marko, zunanji delavec — v šolo; Pavčnik Matej, zunanji delavec — v šolo; Turkarnovič Nijaz, vozač — v poskus-

ni dobi, s strani podjetja; Mlakar Beno, vozač — samovoljna prekinitev; Eržen Srečko, vozač — samovoljna prekinitev; Paučnik Vito, zunanji delavec — v šolo; Vodišek Jože, vozač — samovoljna prekinitev.

TOZD RUDNIK PREMOGA TRBOVLJE

Sprejeti:

Hurtič Husein — kop. pomočnik; Tabakovič Halid — kop. pomočnik; Jevševar Franc — kopač; Mak Jože — kopač; Trivunovič Slavko — kopač; Zdralič Asim — kopač; Vukovič Novo — kop. pomočnik; Avsec Stanislav — električar; Vidmar Andrej — elektrotehnik; Knežević Andjelko — kopač; Rebselj Martin — vozač; Jolovič Slobodan — kopač; Karadja Mujo — kopač; Hrovat Janez — vozač.

Odšli:

Češko Milan, kopač — upokojen; Lovrenovič Ilija, kopač — sporazumna prekinitev; Starček Marija, snažilka — upokojena; Kukovič Roman, vozač — samovoljna prekinitev; Žaubi Ivan, kopač — samovoljna prekinitev; Pikš Anton II, kopač — sporazumna prekinitev; Kastelic Florjan, zunanji delavec — sa-

movoljna prekinitev; Volaj Matija, vozač — samovoljna prekinitev; Zdralič Asim, kopač — sporazumna prekinitev; Knežević Andjelko, kopač — sporazumna prekinitev.

TOZD RUDNIK PREMOGA ZAGORJE

Sprejeti:

Malkič Senaid — kop. pomočnik; Vodišek Leopold — strežn. zvrtač.; Ibrahimović Asim — kop. pomočnik; Agatič Marko — vozač; Karič Ramo — vozač; Hadžič Novalija — vozač; Ibrahimović Esudin — strežn. zvr.; Jere Edi — električar; Arhaut Smail — vozač; Ibrahimović Mujo — vozač; Dakič Srboslav — vozač; Ključevšek Rafael — vozač; Momčilović Mile — kop. pomočnik; Nikl Jurij — kop. pomočnik; Vukmanovič Georgije — vozač; Knežević Radomir — vozač; Cvetkovič Peter — kop. pomočnik; Praznik Branko — zavirač.; Ibrahimović Rasim — sep. delavec; Fazlič Esed — strež. zvrtač.; Brlogar Branko — vozač.

Odšli:

Baš Alojz, kopač upokojen; Simič Milenko, kopač — samovoljna prekinitev; Sladič Franc, vozač — umrl; Razportnik Jernej, zun. delavec — JLA; Maksimovič Cvijetin, kopač — samovoljna prekinitev; Zver Marjan, vozač — samovoljna prekinitev; Novak Anton, kopač —

upokojen; Omerović Muhidin, strež. zvršč. — samovoljna prekinitev.

TOZD RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST

Sprejeti:

Ristič Jovo — vozač; Lučič Josip — vozač; Dujaković Branislav — vozač; Smajlovič Ekrem — vozač; Arnautović Galib — vozač; Knežević Mladen — vozač; Hodžić Munib — vozač; Subašić Ahmed — vozač; Kulanić Haso — vozač; Hajdić Sulejman — vozač; Ibrahimović Zijad — vozač; Spahić Mahmut — vozač; Zukić Mušan — kop. pomočnik; Halilović Hadil — vozač; Ibrić Izet — vozač; Hatić Sakib — vozač; Sadić Alija — vozač; Mehić Halib — vozač; Alagić Ekrem — vozač; Podhraški Vlado — vozač; Deđić Šefik — vozač; Mujkanović Suljo — vozač; Zavrl Alojz — vozač; Mujkanović Omer — vozač; Kasumović Derviš — vozač; Delić Idriz — vozač; Pejčinović Miloš — vozač; Hribar Ernest — vozač; Habrun Slavko — vozač; Bilalić Kasim — vozač; Januzović Djemal — kopač; Jović Dragoslav — vozač; Ibrić Hasin — vozač; Čamić Osman — kopač; Kardašević Osman — vozač; Kostanjšek Viljem — strugar; Kroupa Josip — vozač; Vnuk Ivan — šofer; Rakuša Alojz — kopač; Rancinger Roman — vozač; Duranović Asim — tesar; Jurjević Josip — vozač.

Odšli:

Podbreznik Karel, vozač — sporazumna prekinitev; Crljenica Marija, snažilka — sporazumna prekinitev; Kvas Alojz, vozač — sporazumna prekinitev; Zidanšek Karel, vozač — sporazumna prekinitev; Rabbeković Vuk, vozač — samovoljna prekinitev; Turanović Ismed, kopač — sporazumna prekinitev; Knežević Mladen, vozač — sporazumna prekinitev; Godlar Branko, ključavničar — JLA; Serša Anton, vozač — sporazumna prekinitev; Kladnik Rudi, vozač — samovoljna prekinitev; Mir Anton, kop. pomočnik — samovoljna prekinitev;

Pajk Friderik, kopač — samovoljna prekinitev; Kostanjšek Otelo, vozač — samovoljna prekinitev; Tomić Dragutin, zidar — sporazumna prekinitev; Seferović Hasim, vozač — samovoljna prekinitev; Tasič Ljubiša, kop. pomočnik — sporazumna prekinitev.

TOZD SEPARACIJA PREMOGA TRBOVLJE

Sprejeti:

Tahirović Smail — separacijski delavec; Tahirović Osman — separacijski delavec; Brvar Milan — separacijski delavec; Šmid Zdeslav — separacijski delavec.

Odšli:

Borovšak Anton, separacijski delavec — sporazumna prekinitev; Zakonjšek Drago, separacijski delavec — samovoljna prekinitev.

TOZD ELEKTROSTROJNE DELAVNICE

Sprejeti:

Zepić Stanislav — električar.

Odšli:

Butara Dušan, del. el. stroke — sporazumna prekinitev; Švajger Ferdo, kovač — samovoljna prekinitev.

TOZD GRAMAT

Sprejeti:

Popović Spasoje — op. delavec; Gušatović Dragutin — op. delavec.

Odšli:

Hribar Otmar, op. delavec — v posk. dobi s strani podjetja; Tamsel Marjan, op. delavec — sporazumna prekinitev.

SKUPNE SLUŽBE

Sprejeti:

Kink Stašo — abs. FNT; Černe Mira — ek. tehnik, Češnovar Jerica — ek. tehnik, Mihelčič Štefka — ek. tehnik; Dečman Irena — ek. tehnik.

Odšli:

Glavica Franjo, rudarski tehnik — sporazumna prekinitev; Urbanija Martina, pom. del. v

Crikvenici — konec sezone; Kovač Milan, lesni delavec — samovoljna prekinitev; Žagar Martin, glavni skladiščnik — umrl.

Anton Hančič

Tinetu Žagarju ▼ spomin

Kruta smrt je zopet ugrabila iz naših vrst sodelavca, tovariša, ki je vse življenje posvetil boju za boljše življenje delovnih ljudi.

Pokopali smo ga 30. avgusta 1975. Na njegovi zadnji poti je bilo dosti članov naše delovne skupnosti, ki so mu izkazali poslednjo čast.

Tine Žagar je bil član delovne skupnosti skupnih služb ZPT v glavnem skladišču.

Delo je opravljal vestno, imel je tovariški odnos do nas vseh, zato se ga bomo vedno spominjali.

Že kot otrok številne družine je okusil vse tegobe težkega življenja.

Bil je aktiven udeleženec NOB, po vojni požrtvovalni aktivist. V naši delovni organizaciji je sodeloval pri samoupravnih organih kot delegat vse do svoje prezgodnje smrti.

Sedaj, ko bi moral uživati sadove dolgega dela, ga je ugrabila smrt. Družina je izgubila očeta in moža. Odšel je tiho, kot je bilo skromno tudi njegovo življenje.

Tine, naj ti bo lahka domača zemlja! Kličemo ti zadnji Srečno!

Štefan Jesensek
s sodelavci glavnega skladišča

OBVESTILO!

Na temelju sklepa našega kolektivnega izvršilnega organa — odbora za informacije, tisk in propagando ZPT, smo 17. julija 1975 razpisali natečaj za predložitev osnutkov znaka delovne organizacije Rudarsko elektroenergetski kombinat Zasavje. K predložitvi so bili povabljeni vsi člani kolektiva REK Zasavje in likovniki iz Zasavja.

V natečajnem roku je prispele na naslov razpisovalca skupno 59 osnutkov v 96 izvedbah. Natečaja se je udeležilo 35 predlagateljev. Enajst člansko komisijo za izbiro ustreznega znaka je imenoval generalni direktor na predlog vseh TOZD in skupnih služb. Komisija je svoje delo opravila 2. septembra 1975. Pred pričetkom dela si je predpisala poslovnik o svojem delu ter izvolila za svojega predsednika Antona Urankarja, dipl. inž. str.

Po daljši razpravi in na koncu tajnega glasovanja, je komisija ugotovila naslednje:

- I. nagrado v znesku 3.000 dinarjev, pod šifro 510205, prejme avtor Janez BIZJAK, Savinjska cesta 33, Trbovlje.
- II. nagrado v znesku 2.400 dinarjev, pod šifro 4. XI. d, prejme avtor Franc Kopitar iz Zagorja ob Savi.
- III. nagrado v znesku 1.400 dinarjev, pod šifro II d 3, prejme avtor Branko Klančar, ak. slikar, Dol pri Hrastniku 139.

Komisija je po zaključku glasovanja in ugotovitvi rezultata glasovanja ugotovila, da je opravila svoje delo nepristransko in pošteno, pri čemer je upoštevala vse možne »za« in »proti« pri posameznih rešitvah.

Z vsebino tega obvestila seznanjamo vse člane kolektiva REK Zasavje, vse TOZD in skupne službe ter vse predlagatelje osnutkov.

Po sklepu odbora za informacije, tisk in propagando ZPT je

bil avtor prvonagrajenega osnutka znaka REK Zasavje, povabljen h kreiranju poslovnega papirja, značke, štampiljke, samonalepk za službene avtomobile itd.

Vsem predlagateljem se za sodelovanje toplo zahvaljujemo in jih vabimo, da tudi v bodoče sodelujejo z nami ob raznih prilikah.

Natečajna komisija

Humor in anekdote

Saj veste, kot vrtnar urejam tudi grobove. Zadnjič sem se predolgo zamudil zvečer na pokopališču, urejal sem namreč večji grob. Tema se je naredila, da še vedel nisem kdaj. Pa zaslišim za svojim hrbtom korake, pogledam in kaj vidim. Velik okostnjak se spreha po poti sem in tja, na hrbtu pa nosi svoj spomenik. Vsega sem navajen, tudi na okostnjake, ki se sprehajajo, toda zakaj nosi svoj spomenik na hrbtu pa nisem vedel. Zato sem ga vprašal: »Zakaj vruga pa nosiš ta spomenik s seboj?« Veš, mi je odgovoril, »dandanes so taki časi, da mora imeti človek vedno svoje dokumente s seboj.«

□ □ □

Vprašal sem dopustnika, ki se je vrnil z morja. »Kako je kaj bilo?« »Oh, odlično!« je dejal, »vsak dan sem se trikrat namažal z oljem.« »Kaj je bilo tako vroče?« sem bil radoveden. »Ne, ne, le dež se je boljše odtekal z mene!«

V letošnjem letu je padlo do 16. septembra že 893 litrov vode na kvadratni meter.

□ □ □

Doktor je v ambulanti predpisal pacientu tablete, ki so bile precej velike. Zato se je zbral in vprašal bolnika: »Pa boste te tablete lahko požrli?« »Oh, brez skrbi,« je dejal pacient. »Vi ne

veste tovariš doktor, kaj moram vse v službi in doma popžreti!«

□ □ □

»Odkar imate avto oziroma voziško dovoljenje, ste trčili že ob kak ducat avtomobilov. Kaj pravite na to?« se je hudoval sodnik za prekrške nad šoferjem. »Veste, stvar je čisto preprosta. Sem namreč kratkoviden, pa parkiram po posluhu.«

Milan Kovač

IZ RUDARSKR KOLONIJE

SPOMINI UPOKOJENEGA
»FILARJA«

Nekoč, v starih časih je res prav lušno blo, ko sem v jamo smuknil, sem tam zaspal sladko.

A komaj dobro sem zaspal, že štajger me je v r. poslal! Sem moral spanje zapustiti in hunte filatit.

Ko urca šiht odbije ves srečen ven hitim. Kako sem v jami garal kanclistom govorim.

Sem zdaj penzjon si prigaral, nič več ne bom na šihtu spal. Sem moral spanje zapustiti za deklo ženi it!

»Filar« v penzjonu

Glasilo SREČNO izdajajo Zavasovski premogovniki Trbovlje — pošta 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12, izhaja mesečno.

Glasilo ureja uredniški odbor: Kohne Emil, dipl. inž. rud., Lenarčič Tine, Malovrh Metod, dipl. inž. rud., Medvešek Jože, Oberžan Janez, Pikš Anton, Šum Anton, Šuštar Miro.

Odgovorni urednik: Kohne Emil dipl. inž. rud.

Tehniški urednik: Tine Lenarčič.

Naklada 3000 izvodov. Za člane delovne skupnosti ZPT je časopis brezplačen. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk TIKa Trbovlje.